

Pedagogisch Beleidsplan

Pedagogisch Beleidsplan

Voorwoord

Voor u ligt het Pedagogisch beleidsplan van **Kinderopvang Hun Wereld**. Dit plan voldoet aan de pedagogische uitgangspunten en richtlijnen van kinderopvang. Het is een weergave van onze manier van denken en handelen tijdens de dagelijkse omgang met de kinderen.

Het algemene gedeelte van het pedagogische beleidsplan wordt elke jaar geëvalueerd en eventueel bijgesteld. De oudercommissie is een belangrijke spreekbuis hierbij. Overleg met ouders draagt bij aan de kwaliteit die de kinderopvang voor kinderen en hun ouders kan hebben. De oudercommissie heeft adviesrecht op het pedagogisch beleidsplan. Om ouders in staat te stellen actief mee te denken over het beleid van de organisatie, vragen wij onze ouders zich aan te melden voor de oudercommissie.

Zolang **Kinderopvang Hun Wereld** geen Oudercommissie kan vormen, zullen wij gebruik maken van de alternatieve ouderraadpleging wanneer wij het beleid herzien hebben om zo alle ouders de gelegenheid te geven het document van feedback te voorzien.

Wanneer wij over het kind schrijven, gebruiken wij de mannelijke vorm. Wij bedoelen dan zowel meisjes als jongens. Dit geldt ook wanneer wij schrijven over de pedagogisch medewerker, waarmee ook de vrouwelijk collega wordt bedoeld. Als wij schrijven over de ouder(s), bedoelen wij ook de verzorger(s) van het kind.

Wij gaan er vanuit dat de lezers onze kinderopvang zullen herkennen tijdens het lezen van ons pedagogisch beleidsplan.

Inhoudsopgave

VOORWOORD	2
INLEIDING	6
DOEL VAN HET PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN	6
HOOFDSTUK 1 VISIE EN BELEID	7
1.1 IDENTITEIT	7
1.2 VISIE OP DE ONTWIKKELING VAN KINDEREN	7
1.3 VISIE OP OPVOEDEN	7
1.4 VISIE OP KINDEROPVANG	8
1.4.1 <i>De visie op groepsopvang</i>	8
1.4.2 <i>De visie op de buitenschoolse opvang</i>	8
HOOFDSTUK 2 DE WERKWIJZE VAN KINDEROPVANG HUN WERELD	9
2.1 KENNISMAKINGSGESPREEK	9
2.2 WENBELEID	9
2.2.1 <i>Intern wenbeleid</i>	9
2.2.2 <i>Extern wenbeleid</i>	10
2.3 RUILDAGEN EN EXTRA OPVANGDAGEN	10
2.4 BRENGEN, OPHALEN EN AFMELDEN	11
2.4.1 <i>Brengen van de kinderdagverblijf kinderen</i>	11
2.4.1 <i>Brengen BSO kinderen voorschoolse opvang</i>	11
2.4.2 <i>Ophaalservice</i>	11
2.4.3 <i>Ophalen door ouders</i>	12
2.4.4 <i>Ophalen door derden</i>	12
2.4.5 <i>Thuis breng en thuis ophaalservice</i>	12
2.5 AFMELDEN	12
2.6 VOEDING	12
2.7 SLAPEN OP DE KINDERDAGVERBLIJFGROEPEN	13
2.8 DAGINDELING	14
2.8.1 <i>Dagindeling van de kinderdagverblijf groepen</i>	14
2.8.2 <i>Dagindeling BSO Sprookjesbos en Kabouterdorp</i>	14
2.8.3 <i>De drie-uursregeling en de anderhalf uursregeling</i>	16
2.9 VERLATEN VAN DE STAMGROEPSRUIMTE	17
2.9.1 <i>Aan de randen van de dag</i>	18
2.9.2 <i>Tijdens rustige opvangdagen</i>	18
2.9.3 <i>Tijdens de vakantieperiodes</i>	18
2.9.4 <i>Tijdens groepsoverstijgende activiteiten</i>	18
2.9.5 <i>Tijdens het buitenspelen en tijdens uitstapjes</i>	18
2.9.6 <i>Tijdens open-deuren-activiteiten</i>	19
2.9.7 <i>Om huiswerk te maken</i>	19
2.9.8 <i>Om een bezoek te brengen aan de muziekstudio en danszaal van Buitenschoolse opvang Pluspuntjes</i>	19
2.10 PLAATSINGSBELEID	19
2.10.1 <i>Tijdelijk plaatsen op twee stamgroepen</i>	20
2.11 KLEDING	20
2.12 MEDIAGEBRUIK	20
2.13 ZINDELJKHEID	20
2.14 CAMERATOEZICHT	20
HOOFDSTUK 3 DE LOCATIE EN GROEPSSAMENSTELLING	21
3.1 WETTELIJKE REGELS	21
3.2 STAMGROEPEN KINDERDAGVERBLIJF	21
3.3 BASISGROEPEN	22

HOOFDSTUK 4	VERANTWOORDE KINDEROPVANG	23
4.1	EMOTIONELE VEILIGHEID (A) EN DE INTERACTIE MET DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS (1)	24
4.1.1	<i>De emotionele ontwikkeling</i>	24
4.1.2	<i>Structuur bieden en grenzen stellen</i>	25
4.1.3	<i>Emotioneel ondersteunen</i>	25
4.1.4	<i>Relaties tussen de pedagogische medewerker en kind</i>	25
4.1.5	<i>Omgaan met seksuele ontwikkeling van kinderen</i>	25
4.2	EMOTIONELE VEILIGHEID (A) EN DE FYSIEKE OMGEVING (2)	25
4.2.1	<i>Groepsinrichting Kinderdagverblijf</i>	26
4.2.2	<i>Groepsinrichting BSO</i>	26
4.2.3	<i>De buitenruimte</i>	26
4.3	EMOTIONELE VEILIGHEID (A) EN DE GROEP (3)	27
4.4	EMOTIONELE VEILIGHEID (A) EN HET ACTIVITEITENAANBOD (4)	27
4.4.1	<i>Zelfstandigheid en zelfvertrouwen bevorderen</i>	27
4.5	EMOTIONELE VEILIGHEID (A) EN HET SPEELMATERIAAL (5)	27
4.6	PERSOONLIJKE COMPETENTIES (B) EN DE INTERACTIE MET DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS (1)	27
4.6.1	<i>Respect voor autonomie</i>	28
4.6.2	<i>Informatie en uitleg geven</i>	28
4.7	PERSOONLIJKE COMPETENTIES (B) EN DE FYSIEKE OMGEVING (2)	28
4.8	PERSOONLIJKE COMPETENTIES (B) EN DE GROEP (3)	28
4.9	PERSOONLIJKE COMPETENTIES (B) EN HET ACTIVITEITENAANBOD	28
4.9.1	<i>Baby activiteiten</i>	28
4.9.2	<i>Activiteiten op het kinderdagverblijf</i>	28
4.9.3	<i>De creatieve ontwikkeling</i>	29
4.9.4	<i>De motorische ontwikkeling</i>	29
4.9.5	<i>De cognitieve ontwikkeling</i>	29
4.9.6	<i>Zintuiglijke ontwikkeling</i>	30
4.10	PERSOONLIJKE COMPETENTIES (B) EN HET SPEELMATERIAAL	30
4.11	SOCIALE COMPETENTIES (C) EN DE INTERACTIE MET DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS (1)	31
4.11.1	<i>Vroegtijdige puberteit</i>	32
4.12	SOCIALE COMPETENTIES (C) EN DE FYSIEKE OMGEVING (2)	32
4.13	SOCIALE COMPETENTIES (C) EN DE GROEP (3)	32
4.13.1	<i>Kinderinspraak</i>	33
4.14	SOCIALE COMPETENTIES (C) EN HET ACTIVITEITENAANBOD	33
4.15	SOCIALE COMPETENTIES (C) EN HET SPEELMATERIAAL	33
4.16	NORMEN- EN WAARDENOVERDRACHT (D) EN DE INTERACTIE MET DE PED. MEDEWERKERS (1)	33
4.17	NORMEN- EN WAARDENOVERDRACHT (D) EN DE FYSIEKE OMGEVING (2)	34
4.18	NORMEN- EN WAARDENOVERDRACHT (D) EN DE GROEP (3)	35
4.19	NORMEN- EN WAARDENOVERDRACHT (D) EN HET ACTIVITEITENAANBOD	36
4.19.1	<i>Festiviteiten</i>	36
4.19.2	<i>Omgaan met milieu en omgeving</i>	37
4.20	NORMEN- EN WAARDENOVERDRACHT (D) EN HET SPEELMATERIAAL	37
HOOFDSTUK 5	PERSONEEL	37
5.1	DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS	37
5.1.1	<i>Mentorschap</i>	38
5.1.2	<i>Vaste-gezichtencriterium</i>	38
5.3	LOCATIEMANAGER/ DIRECTRICE	39
5.4	DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING	39
	<i>Pedagogisch beleidsmedewerker</i>	39
5.5	VERVANGING BIJ ZIEKTE EN AFWEZIGHEID	39
5.6	STAGIAIRES	40
5.6.1	<i>Stagetyperingen</i>	40
HOOFDSTUK 6	SAMENWERKING MET OUDERS	42
6.1	SAMENWERKING MET OUDERS	42

6.2	OUDERPARTICIPATIE	43
6.2.1	<i>Activiteitsaanbod</i>	43
6.2.2	<i>Feestdagen</i>	43
6.3	COMMUNICATIE MET DE OUDERS	43
6.3.1	<i>Overdracht</i>	43
6.3.2	<i>Oudergesprekken</i>	44
6.3.3	<i>Prikborden</i>	44
6.3.4	<i>Nieuwsbrieven</i>	44
6.3.5	<i>Tevredenheidsonderzoek</i>	44
6.2	OUDERAVONDEN	44
6.3	SCHRIFTELIJKE EN VISUELE INFORMATIE	44
6.4	OUDERCOMMISSIE	44
HOOFDSTUK 7 OBSERVEREN, SIGNALEREN		45
7.1	OPVALLEND GEDRAG	45
7.2	OBSERVATIE EN SIGNALERING	45
7.3	KINDVOLGSYSTEEM	46
7.3	OVERLEG EN PROFESSIONALISERING OBSERVATIE EN SIGNALERING	46
7.3.1	<i>Protocol signaleren kindermishandeling</i>	46
7.4	OVERDRACHT AAN DE BASISCHOOL	47
7.5	OVERDRACHT AAN DE BSO	47
7.6	ZIEKE KINDEREN	47
7.7	KINDEREN MET EEN HANDICAP OF BEPERKING	47
7.8	ZINDELJKHEID	48
DE UITGANGSPUNTEN VAN HET ZINDELJKHEIDSBELEID WORDEN DUIDELIJK GECOMMUNICEERD NAAR PEDAGOGISCH		48
8	DE DAGINVULLING BIJ BSO HUN WERELD	48
8.1	ACTIVITEITEN	48
8.1.1	<i>Vrij spel</i>	48
8.1.2	<i>Open activiteiten</i>	49
8.1.3	<i>Gestructureerde activiteiten</i>	49
8.2	SPORT EN BEWEGEN	49
8.3	BUITEN SPELEN	49
8.5	COMPUTER- EN TELEVISIEGEBRUIK	50
8.6	SAMENWERKING MET ONDERWIJS	50
9	KLACHTENREGELING	50
9.1	KLACHT INDIENEN	51
	EXTERNE KLACHTENREGELING	51

Inleiding

Doel van het Pedagogisch Beleidsplan

Met het op schriftstellen van de visie, de pedagogische uitgangspunten en de doelen wordt kwaliteit nagestreefd. Het maakt het pedagogisch handelen voor alle betrokkenen inzichtelijk en versterkt de professionaliteit. Het pedagogisch beleidsplan biedt grove kaders die richting geven aan het concrete handelen in de dagelijkse praktijk. Daarbij kan het niet anders zijn dan dat er altijd sprake is van een intentie; de dagelijkse praktijk vraagt om aanpassing aan de specifieke situatie van een bepaald moment. Bovendien veranderen inzichten en ideeën in de loop van de tijd. Richtlijnen zullen dan na overleg aangepast moeten worden, wat kan leiden tot wijzigingen in het beleidsplan. Daarmee wordt duidelijk dat een pedagogisch beleidsplan het resultaat is van een cyclisch en dynamisch proces.

Het pedagogisch beleidsplan geeft pedagogisch medewerkers richting en houvast bij hun werk en biedt ouders en andere betrokkenen inzicht in hoe er met de kinderen wordt omgegaan en waarom dat zo gebeurt. Wij hopen dat ouders en belangstellenden een duidelijk inzicht krijgt over onze werkwijze, competenties en de opvoedingsdoelen van onze kinderopvang. Het pedagogisch beleidsplan is op alle groepen ter inzage aanwezig voor ouders en medewerkers.

Wij streven naar het bieden van kwalitatief goede opvang, waarin altijd ruimte is voor verbetering, intervisie en feedback. Kwalitatief goede opvang betekent voor ons een plek waar kinderen het fijn vinden om te verblijven en waaraan ouders hun kind met een gerust hart kunt toevertrouwen. Het vastleggen van de gang van zaken middels een pedagogisch beleidsplan beschouwen wij als onderdeel van het leveren van kwaliteit. Zo weet iedereen waar hij aan toe is en wat men wel en niet kan verwachten. Daarnaast wordt de kwaliteit gewaarborgd door de hoge eisen die aan de **Kinderopvang Hun Wereld** worden gesteld door de Gemeente. Deze eisen zijn vastgelegd in de Wet Kinderopvang en Wet Ikk. De naleving van de Wet Kinderopvang en Wet IKK wordt jaarlijks gecontroleerd door een toezichthouder van de GGD Kinderopvang.

Hoofdstuk 1 Visie en beleid

Kinderopvang Hun Wereld is een vertrouwde plek voor kinderen van 0 tot 13 jaar. **Kinderopvang Hun Wereld** heeft haar pedagogisch beleidsplan zo uitvoerig mogelijk beschreven. Wij vinden het belangrijk hierin duidelijkheid te geven. Het geeft ouders de mogelijkheid om te beoordelen of het geschrevene past bij hun ideeën over opvang binnen **Kinderopvang Hun Wereld** en het geeft ons sturing binnen onze organisatie.

1.1 Identiteit

Wij zijn er trots op dat wij bij mogen dragen aan de ontwikkeling van kinderen. In onze ogen zijn en blijven de ouders eerstverantwoordelijke voor hun kind. De ouders dragen de opvoedingsverantwoordelijkheid. We zijn van mening dat het gezin de belangrijkste plaats is waar de opvoeding moet plaatsvinden. In aanvullende zin kan **Kinderopvang Hun Wereld** zeker een opvoeding- en ondersteunende rol bieden. We hebben er daarom ook voor gekozen om in onze doelstelling niet het woord opvoeding te gebruiken, maar de woorden opvangen, begeleiden en verzorgen. Op ontwikkelings-gebied zullen we een begeleidde signalerende en observerende functie hebben waar we ontwikkelings-gerichte begeleiding, zorg en activiteiten bieden.

Bepaalde aspecten van de opvoeding kunnen we echter niet uitsluiten, omdat we bepaalde normen en waarden hanteren die we op de kinderen in de groep zullen overdragen. Er zijn bijvoorbeeld (huis)regels waar ook de kinderen zich aan moeten houden, deze zullen we op een soepele manier later integreren zodat kinderen hier snel bekend mee zijn.

1.2 Visie op de ontwikkeling van kinderen

Een kind moet lekker kind kunnen zijn. Nog geen druk en geen prestatie drang. Gewoon ontspannen ontwikkelen binnen de mogelijkheden en wensen van het kind. De basis van hoe een kind gaat functioneren in zijn latere leven, begint in de eerste jaren. In deze periode is het dus belangrijk om een goede en veilige basis te creëren. Het is van groot belang dat het kind verblijft in een vertrouwde en voor hem veilige omgeving om zich goed te kunnen ontwikkelen en ontplooien.

Elk kind heeft bij de geboorte een bepaalde "bagage" meegekregen. Ieder kind wordt geboren als individu, met eigen temperament en persoonlijke kwaliteiten. De bagage die het kind meegekregen heeft, geeft het kind, afhankelijk van zijn mogelijkheden en beperkingen, de mogelijkheid zich te ontwikkelen. Op welke wijze het kind van zijn mogelijkheden gebruik leert maken en hoe het leert omgaan met zijn beperkingen is erg afhankelijk van de omgeving waarin het kind opgroeit. Door het omgaan met andere kinderen leert het kind te functioneren in een groep en het leert hierdoor dat het een eigen individu is. Het kind krijgt inzicht in zijn gevoelens en leert al vroeg delen, helpen, rekening houden met anderen, omgaan met conflicten/moeilijk situaties en opkomen voor zichzelf. Door omgang met volwassenen leert het kind waarden en normen. Het leert door herhalen, spiegelen en observeren. Door het kind dus een zo groot mogelijk scala van aspecten aan te bieden, kan het zich optimaal ontwikkelen en ontplooien.

1.3 Visie op opvoeden

Wij hanteren de opvatting dat kinderen in hun groei naar volwassenheid deze bagage op eigen wijze en tempo ontwikkelen. De pedagogische medewerkers in hun vakbekwaamheid en **Kinderopvang Hun Wereld** als verantwoordelijke voor de accommodatie zullen een zodanig klimaat moeten scheppen dat het gevoel van geborgenheid voor kinderen bevordert. Pas dan kan het kind zich optimaal ontwikkelen.

De taak van de pedagogische medewerker in samenwerking met andere ondersteunende functies binnen onze organisatie, is het kind te volgen in zijn ontwikkeling, het ondersteunen en begeleiden, stimuleren en waar dat nodig is uitdagen om nieuwe dingen te ontdekken en keuzes te maken.

Wij doen dit door dagelijks verschillende activiteiten te organiseren zodat het kind leert om zelf te bepalen aan welke activiteiten het de voorkeur geeft.

De activiteiten zijn zo opgezet dat er rekening wordt gehouden met:

- de leeftijd van het kind,
- de mogelijkheden van het kind en zijn gezin,
- de culturele achtergrond van het kind en zijn gezin,
- de mogelijkheden van de locatie.

1.4 Visie op kinderopvang

De pedagogisch medewerkers vormen een verlengstuk van de ouders ten aanzien van de opvoeding. Door onze huislijke benadering en communicatie kunnen wij beter inspringen op de behoeften en wensen van het kind en zijn ouders. De communicatielijnen zijn kort, de uitwisseling van gegevens over de ontwikkeling van het kind, betrokkenheid t.a.v. het kind, meedenken over opvoedingsvragen en een signalerende functie zijn hierdoor in de praktijk van alle dag duidelijk zichtbaar.

1.4.1 De visie op groepsopvang

Naast aandacht voor het individuele kind, zorgt de pedagogisch medewerker voor een goede groeps sfeer waarin het kind sociale ervaringen kan opdoen en zich kan hechten. De pedagogisch medewerker biedt de kinderen de ruimte om van elkaar te leren. Het sociale contact bevordert de pedagogisch medewerker door samen te drinken, samen te spelen en gezamenlijke activiteiten en uitstapjes te ondernemen. Door het samen spelen in de groep leren de kinderen spelenderwijs samenwerken en afspraken maken. De kinderen worden gestimuleerd in hun zelfstandigheid door zoveel mogelijk zelf een oplossing te zoeken voor eventuele problemen.

1.4.2 De visie op de buitenschoolse opvang

De buitenschoolse opvang is een voorziening buiten schooltijd en in schoolvakanties voor kinderen van 4 tot 13 jaar die naar de basisschool gaan. **Kinderopvang Hun Wereld** biedt met de buitenschoolse opvang een zinvolle en prettige vrijetijdsbesteding aan kinderen. Wij zorgen voor een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat, waarin ieder kind de ruimte krijgt zich optimaal te ontwikkelen op fysiek, sociaal, emotioneel en intellectueel niveau.

Er wordt veel zorg besteed aan de manier waarop de kinderen worden opgevangen. Deze zorg is mede gericht op de sfeer in de groep: wij vinden het belangrijk dat kinderen met plezier naar de buitenschoolse opvang komen. De basishouding van de pedagogisch medewerkers wordt gekenmerkt door warmte en aandacht voor ieder kind: individueel en in de groep. **Kinderopvang Hun Wereld** meent dat haar buitenschoolse opvang een verantwoorde en plezierige aanvulling is op de opvoeding thuis, middels:

- het contact met andere kinderen;
- het activiteiten aanbod;
- de ruimten van de buitenschoolse opvang: veilig en uitdagend;
- het contact met meerdere, vaste en deskundige volwassenen.

Vrije tijd wordt gekenmerkt door het speelse, het niet functionele bezig zijn. Kenmerken van vrije tijd zijn:

- Bezig zijn is belangrijker dan presteren en dat kinderen spelen en daaraan plezier beleven is belangrijker dan wat zij daarbij leren;
- Op school zijn de activiteiten doelgericht, maar in hun vrije tijd bepalen kinderen zelf wat zij doen, hoe zij dat doen en met wie. Dit sluit niet uit dat kinderen ook in hun vrije tijd behoefte kunnen hebben aan georganiseerde activiteiten;
- De sociale contacten van de kinderen zijn belangrijker dan het product van een activiteit; zij leren in deze contacten spelenderwijs een aantal dingen die van invloed zijn op hun persoonlijkheidsontwikkeling (sociaal inzicht, overleg, sociale vaardigheden).

Kinderen mogen op de buitenschoolse opvang de wijze waarop zij hun vrije tijd besteden zelf bepalen. Het kind is vrij om wel of niet mee te doen aan een spel of activiteit. De houding van de pedagogisch medewerker is uitnodigend; zij probeert met enthousiasme en een interessant aanbod de

nieuwsgierigheid van het kind te prikkelen. Wel verwachten wij van de kinderen dat zij zich aan gemaakte afspraken houden: heb je je ingeschreven voor een bepaalde activiteit, dan doe je ook mee. Het is van belang dat er een goede balans is in het aanbod tussen de georganiseerde activiteiten en vrij spel. Te veel georganiseerde activiteiten betekent dat een kind niet meer leert om zichzelf te vermaken. Anderzijds is een aanbod van uitsluitend vrij spel te weinig uitdagend voor de meeste kinderen. Zij willen graag iets nieuws leren en hun vaardigheden oefenen.

Hoofdstuk 2 De werkwijze van Kinderopvang Hun Wereld

2.1 Kennismakingsgesprek

Voorafgaand aan de eerste dag worden ouders uitgenodigd voor een intakegesprek om kennis te maken met het kinderdagverblijf of de BSO, de pedagogisch medewerkers en de locatiemanager/directrice. Ouders krijgen informatie over de dagelijkse gang van zaken op het kinderdagverblijf of op de BSO. Wij vragen informatie over gewoontes en interesses van het kind en gegevens met betrekking tot voeding, slapen en eventuele ziektes en allergieën. Ook worden er wenaafspraken gemaakt.

2.2 Wenbeleid

De wenperiode is van groot belang wil een kind zich veilig voelen in de groep. Langzaam kan hij dan wennen aan de nieuwe omgeving, aan alle nieuwe gezichten en geluiden en ook aan het dagritme. De aanwezigheid van een knuffel of een doekje (met de vertrouwde geur van moeder) is vaak een middel om het gevoel van veiligheid en geborgenheid te bevorderen.

Bij de BSO worden nieuwe kinderen spelenderwijs wegwijs gemaakt. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat kinderen kennismaken met andere kinderen en met de mogelijkheden van de buitenschoolse opvang.

Wij vinden het vooral belangrijk dat een wendag op zowel het kinderdagverblijf als op de BSO een positieve afsluiting heeft. Wanneer wij merken dat de wendag te lang duurt voor het kind, zullen wij bij intern wennen het kind terug brengen naar zijn vertrouwde oude groep en bij extern wennen de ouders bellen met het verzoek of zij hun kind zouden willen komen halen. Bij een positieve afsluiting van een wendag zal de wenperiode voor een kind makkelijker verlopen omdat het zich sneller veilig en vertrouwd zal voelen op de nieuwe groep.

2.2.1 Intern wenbeleid

Je spreekt over intern wennen wanneer een kind vanuit het kinderdagverblijf van **Kinderopvang Hun Wereld** doorstroomt naar de BSO. Of vanuit de babygroep doorstroomt naar de dreumes-/peutergroep. De lijnen tussen de pedagogisch medewerkers van de kinderdagverblijf groepen en die van de BSO zijn kort. Omdat er ook gewerkt wordt met een open-deuren-beleid, zal de nieuwe groep niet een vreemde plek zijn voor het kind en zal een overgang soepeler verlopen.

In teamoverleggen wordt besproken welke kinderen er door gaan stromen en bespreken de mentor van de oude groep met de nieuwe groep hoe zij het kind het beste kunnen laten wennen. De wendagen worden besproken met de ouders.

Er vinden minimaal 3 dagen plaats. De wenperiode wordt opgebouwd. De eerste keer zal het kind een uurtje komen spelen. De keer erop doet het kind ook mee aan een groepsmoment zoals gezamenlijk eten. En tijdens de laatste wendag kan het kind opgehaald worden op de nieuwe groep.

Wanneer een kind eerder meer uitdaging nodig heeft en al eerder toe is de volgende groep, is het bij **Kinderopvang Hun Wereld** mogelijk dat het kind al eerder kan gaan wennen op de toekomstige groep.

Bij het wennen houden wij rekening met de beroepskracht-kindratio. De maximale groepsgrootte wordt niet overschreden.

2.2.2 Extern wenbeleid

Je spreekt over extern wennen wanneer het gaat om kinderen die geplaatst worden en nieuw zijn binnen **Kinderopvang Hun Wereld**.

Een plaats op het kinderdagverblijf begint met een wenweek. Deze wenweek is ingesteld om een basis te leggen tussen ouder, kind en groepsleiding. Tijdens het intake gesprek vindt het eerste wenmoment plaats. Het kind kan dan alvast een kijkje nemen op de groep. De mentor van het kind bespreekt met de ouders de wendagen. Met de ouders worden afspraken gemaakt voor het wennen. Ouders kennen hun kind het beste en kunnen de inschatting maken hoeveel wendagen er nodig zijn. Het aantal dagen of dagdelen voor het wennen, meestal drie keer, worden individueel per kind bepaald en zo nodig gedurende de wenperiode aangepast. Er wordt in eerste instantie uitgegaan van het schema welke is opgesteld.

Bij nieuwe BSO kinderen wordt er besproken of een kind door ons meegenomen zal worden vanuit school of dat de ouders het kind zelf ophalen en bij ons brengen. En er worden afspraken gemaakt hoe laat de kinderen opgehaald worden.

Het wennen vindt plaats voor de eerste opvangdag. Door de pedagogisch medewerkers van de groep worden zij ontvangen en wegwijs gemaakt met kapstok, mandje, bedje enz. De eerste dag begint altijd in de groep. Voor zover het kind mee wil doen, doet het mee aan het programma van die dag. Wil het liever eerst kijken, dan is dat ook prima.

Tijdens de eerste weken besteed de groepsleiding extra aandacht aan het kind. Met de regels van aan tafel zitten, wachten op de beurt en meedoen met het dagprogramma wordt soepel omgegaan. Als het kind zich eenmaal thuis voelt bij **Kinderopvang Hun Wereld**, zal het vanzelf meedoen met al deze dingen.

Zoals hierboven beschreven zullen wij de ouders bellen wanneer wij toch merken dat een wendag te lang duurt. Bij het wennen geldt dat wanneer het wennen niet soepel verloopt, er naar een oplossing wordt gezocht. Dit gebeurt altijd in overleg met ouders en zal per kind verschillen.

2.2.2.1 Wenschema

1ste wendag: 9.00 tot 10.00 uur.

Ouder en kind blijven samen op de groep. Het kind kan alvast rondkijken en de ouder heeft een gesprekje met de pedagogisch medewerker (bij voorkeur met de mentor). De ouder kan zien waar het kind terecht komt, de sfeer proeven en zien hoe er gehandeld wordt.

2de wendag: van 9.00 tot 10.30 uur.

De ouder neemt om 9.30 uur afscheid zodat het kind een uur alleen op de groep kan doorbrengen.

3de wendag: 9.00 tot 12.30 uur.

De ouder neemt uiterlijk om 9.30 uur afscheid en het kind wordt rond 12.30 uur weer opgehaald.

Telkens vindt er overdracht plaats hoe het op de groep is gegaan.

Op een eerste lange opvangdag worden ouders verzocht op de normale tijd te brengen, na ongeveer 5 minuten afscheid te nemen en om 16.00 uur weer op te halen

2.3 Ruildagen en extra opvangdagen

Voor het ruilen van dagen of extra afnemen is er een mogelijkheid, mits de maximale groepsgrootte dit toelaat. Ruildagen en extra opvangdagen kunnen aangevraagd worden middels een formulier. De formulieren voor ruil of extra dagen liggen op de stamgroep. **Kinderopvang Hun Wereld** adviseert ouders om alleen een extra opvangdag en ruildag af te nemen wanneer er plaats is op de eigen stamgroepsruimte voor de emotionele veiligheid van hun kind. Het is mogelijk om een ruildag of extra opvangdag af te nemen op een andere groep wanneer de vaste stamgroepsruimte van het kind vol is. Wanneer ouders de extra opvangdag of ruildag af willen nemen op de andere stamgroep, dienen zij schriftelijk toestemming te geven door ons een e-mail te sturen.

Ruilen van een dagdeel kan binnen 14 dagen. Compensatiedagen mogen ingehaald worden maar met een maximum van 2 weken afhankelijk van de hoeveelheid dagdelen uw kind per week komt. Ook hiervoor moet de groepsgrootte dit wel toelaten. De geruilde of extra of compensatie dagen kunnen niet ingezet worden in de vakantieperiodes. De niet geruilde of niet afgenomen vakantie dagen vervallen per 1 januari van ieder jaar.

We proberen zo veel mogelijk een vast gezicht te plaatsen bij uw kind.

Het aanvragen van een vaste extra opvangdag of een vaste opvangdag structureel ruilen kunnen ouders doen door een mail te sturen naar info@HunWereld.nl

In geval van calamiteiten kan het kind op een andere groep geplaatst worden. Dit gebeurt in overleg met de locatiemanager/ directrice en hier dienen de ouders een extra formulier voor te ondertekenen waarmee ze toestemming verlenen. Er zal altijd wel een vast gezicht, een voor het kind bekende pedagogisch medewerkers, met het kind mee gaan.

2.4 Brengen, ophalen en afmelden

Bij het ophalen vinden wij het belangrijk dat de ouder de verantwoordelijkheid van het kind weer overneemt van de pedagogische medewerkers, om te voorkomen dat ouders en/ of pedagogische medewerkers een afwachtende houding aannemen met betrekking tot het ingrijpen als het kind iets doet wat niet kan of mag. Sommige kinderen zijn hier bijzonder gevoelig voor.

Bij het ophalen is er gelegenheid voor een overdrachtsgesprek. Indien de ouder hier geen gebruik van wenst te maken, vragen wij de ouder toch om uw kind even duidelijk af te melden bij de pedagogische medewerker zodat wij het overzicht over het aantal aanwezige kinderen behouden.

Indien de ouders niet op het gebruikelijke telefoonnummer te bereiken zijn, vragen wij de ouders door te geven op welk telefoonnummer zij wel te bereiken zijn of wie er anders in geval van nood beschikbaar is. In verband met de hygiëne dienen zowel medewerkers als ouders overschoenen te dragen of buitenschoeisel uit te trekken. Huisdieren worden niet toegelaten, ook niet bij het halen en brengen.

De kinderwagens dienen 'opgeklapt' en op de daarvoor bestemde plaats gezet te worden.

2.4.1 Brengen van de kinderdagverblijf kinderen

Alle kinderen moeten vóór 9.15 uur gebracht zijn. Wanneer dit niet mogelijk is, verwachten wij voor die tijd een telefoontje of WhatsApp van de ouder.

Bij binnenkomst dient de ouder de jas en schoenen van het kind zelf uit te trekken en ophangen/opbergen op de daarvoor bestemde plaats. De kinderen dienen, voordat ze naar kinderdagverblijf komen, ontbeten te hebben. Vanaf 8.00 uur kan er, indien nodig, flesvoeding aan de baby gegeven worden

2.4.1 Brengen BSO kinderen voorschoolse opvang

De kinderen kunnen tussen 7.00 uur en 8.30 uur gebracht worden voor de voorschoolse opvang. De kinderen worden vervolgens door ons met een auto, fiets of te voet naar school gebracht. Na schooltijd worden de kinderen weer door ons opgehaald. Dit kan door middel van auto, taxi, fiets of te voet. Sommige kinderen kunnen op eigen gelegenheid naar de De BSO komen. Dit gebeurt alleen met toestemming van de ouders en na ondertekenen van een *zelfstandigheid overeenkomst*.

2.4.2 Ophaalservice

Kinderen die gebruik maken van de breng- en haal service worden zoveel mogelijk met eigen vervoer gebracht. Indien de grootte van de groep of de tijdsplanning het niet toelaat, worden taxi's ingezet. Op school zal er dan een pedagogisch medewerker van **Kinderopvang Hun Wereld** aanwezig zijn die de kinderen naar de taxi begeleidt. Als de kinderen met de taxi vertrekken van school, belt de pedagogisch medewerker (als hij/ zij niet meerrijdt met de taxi) naar de BSO om te melden dat de taxi eraan komt. Een pedagogisch medewerker van **Kinderopvang Hun Wereld** wacht de kinderen dan op om ze naar binnen te begeleiden.

2.4.3 Ophalen door ouders

Als het nodig is kunnen ouders hun kind op elk gewenst moment komen ophalen, maar voor de rust en de regelmaat van de kinderen is het prettig dat dit beperkt/ gestructureerd wordt tot: ophalen tussen 16.30 uur tot 18.30 uur. Wij verzoeken ouders ons te bellen wanneer zij afwijken van de vaste haaltijden om zo de emotionele veiligheid van alle kinderen te waarborgen. Wij kunnen kinderen dan voorbereiden zodat zij hun spel af kunnen ronden. Voor kinderen is het verder ook belangrijk dat ouders op tijd zijn met ophalen. Uiterlijk om 17.45 uur zodat er tijd is voor een overdracht en wij 18.00 uur kunnen sluiten.

In de hal hangt een prikbord met mededelingen, vragen e.d. Wij verzoeken ouders bij het ophalen van het kind even naar de mededelingen te kijken zodat zij op de hoogte blijven.

2.4.4 Ophalen door derden

Indien het kind door iemand anders wordt opgehaald, moeten wij dit van te voren weten, anders wordt het kind niet meegegeven. Indien niet vooraf doorgegeven is dat iemand anders uw kind komt ophalen, nemen wij contact op met een van de ouders. Wij geven geen kinderen mee als het niet duidelijk geregeld is en vragen ouders hun begrip hiervoor.

Tijdens het intakegesprek vragen wij naar foto's van mensen die eventueel het kind op zouden kunnen komen halen. Dit wordt in een mapje op de groep bewaard en is ter herkenning voor de pedagogische medewerkers. Bij twijfel vragen wij om een legitimatiebewijs.

2.4.5 Thuis breng en thuis ophaalservice

Binnen **Kinderopvang Hun Wereld** bieden we een extra service, het brengen en ophalen van de kinderen van en naar huis, naar de opvang en/of de basisschool. De reden hiervoor is omdat we zoveel mogelijk willen aansluiten bij de wensen van onze ouders.

Wel willen we ouders verzoeken om minstens één keer u kind(eren) zelf te brengen en op te halen. We vinden het van belang binnen **Kinderopvang Hun Wereld** dat ouders ook zelf hun eigen kind op onze locatie bezig zien. Voor de emotionele veiligheid van het kind is het van belang dat ouders (zeker tijdens de wenperiode) regelmatig onze locatie bezoeken. Zodat zij zelf zien wat hun kind doet, met wie het speelt en hoe een kind zich gedurende zijn verblijf ontwikkelt. Verder kan er op deze manier, naast een schriftelijke overdracht, contact worden gemaakt met de pedagogische medewerker. Wij vinden het belangrijk om goede contacten met ouders te onderhouden in het belang van het kind.

Door het persoonlijke contact op locatie met ouders leren de pedagogische medewerkers het kind beter kennen, begrip te hebben en zich in te leven in de situatie van ouders en kind.

2.5 Afmelden

Wij verzoeken ouders hun kind voor 9.30 uur telefonisch af te melden. Vakanties/ vrije dagen kunnen ouders schriftelijk doorgeven aan de pedagogische medewerker of per mail via info@hunwereld.nl. Wij verzoeken ouders, in verband met de planning van de pedagogische medewerkers, hun vakantie uiterlijk 1 maand van te voren door te geven.

Het is niet mogelijk het kind op het laatste moment alsnog te brengen wanneer deze is afgemeld. Indien de ouder het kind toch wil brengen tijdens een opgegeven vakantie, dan dient de ouder dit minimaal 2 weken van te voren te melden. Het is dan mogelijk dat er geen ruimte meer is.

2.6 Voeding

Het eten wordt gezien als een sociaal groepsgebeuren. Het gaat niet alleen om het eten maar ook om het contact met elkaar. Het is een gezellig rustpunt op de dag waarbij aandacht wordt besteed aan eenvoudige tafelmanieren en de ontwikkeling wordt gestimuleerd. Bij **Kinderopvang Hun Wereld** is het voor de pedagogisch medewerkers verplicht om opvoedkundige redenen deel te nemen aan maaltijden met aan zijn zorg of begeleiding toevertrouwde kinderen.

Hierbij zijn de volgende regels opgesteld:

- eerste boterham met hartig beleg
- eten met een vorkje
- aan tafel blijven tot iedereen klaar is
- kiezen van beleg, (karne)melk, hele of halve boterhammen
- eerst even proeven voordat je roept dat je iets niet lust
- Er mag geen snoep worden meegegeven naar **Kinderopvang Hun Wereld**.

Dit alles natuurlijk afhankelijk van de leeftijd, ontwikkelingsfase, karakter en eetgewoonte van het kind. Het eten en drinken wordt niet aan de kinderen opgedrongen; eten hoort iets leuks te blijven. Al proberen we kinderen wel te stimuleren hun bord en beker leeg te maken. Hierbij staat het prijzen van positief en het negeren van negatief gedrag voorop. We streven ernaar kinderen vanaf ongeveer 9 maanden uit een tuitbeker te laten drinken en bij de 2^e verjaardag willen we graag dat dat een gewone beker is.

Wij zijn ons ervan bewust dat goede voeding vooral in de groei voor kinderen zeer belangrijk is. **Kinderopvang Hun Wereld** wil de bewustwording van- en kennis over -het belang van een gezond eet- en beweegpatroon van kinderen bevorderen. Dit ter voorkoming van overgewicht. Door middel van het verstrekken van gezonde voeding werkt **Kinderopvang Hun Wereld** mee aan de gezondheid van kinderen. Daarbij volgt zij de adviezen van het Voedingscentrum en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Om deze reden wordt er dan ook tenminste vier keer in de week een gezonde en warme maaltijd bereid. Ook hier geldt het geven van het goede voorbeeld en eten de pedagogisch medewerkers mee. Op de vrijdag krijgen de kinderen een makkelijke maaltijd zoals pannenkoeken, patatjes of brood.

Wat verzorgen wij?

- variërende soorten brood van licht tot donker, grof en fijn.
- Verschillende soorten beleg (vleeswaren, smeerkaas, kaas, jam, hagelslag, pasta)
- Fruit van het seizoen, appels, peren, banaan, kiwi, etc.
- Tussendoortje (biscuit, soepstengel, koekje, rijstwafel, liga, ontbijtkoek en crackers)
- Warme maaltijd, verschillende soorten groentes, vleeswaren vegetarische gerechten, pasta en/of aardappelen.

Het menu hangt op een zichtbare plek ter inzage op de locatie middels een weekplanning.

Indien de ouders speciale voeding wensen dat apart moet worden aangeschaft, bijvoorbeeld i.v.m. allergieën, een dieet en/of geloofsovertuiging dan dienen zij hier wel zelf voor te verzorgen en zullen wij deze voedingsmiddelen aan het kind geven.

2.7 Slapen op de kinderdagverblijfgroepen

De jongste kinderen gaan volgens hun eigen slaapritme naar bed. De oudere kinderen slapen in principe tussen 12.30 en 15.00 uur. Alle baby's slapen in stapelbedjes en alle andere kinderen slapen in stapelbedjes of op stretchers. Een pedagogisch medewerker blijft dicht in de buurt en houdt toezicht bij de slapende kinderen. Bij de peuters/ dreumesen blijft er iemand dicht in de buurt totdat iedereen slaapt. Daarna wordt er toezicht gehouden door regelmatig te kijken.

Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de slaapgewoontes die een kind thuis heeft. Spenen en/of knuffels worden van thuis meegenomen.

We laten de kinderen zoveel mogelijk tot 15.00 uur in bed liggen. Kinderen die eerder wakker zijn en nog rustig liggen blijven in bed tot het tijd is om eruit te gaan. Willen ze echt uit bed of storen ze de nog slapende kinderen, dan worden ze eruit gehaald. Net als baby's die tussendoor wakker worden en het op een brullen zetten. Dit om de rust in de slaapkamer niet te verstoren.

2.8 Dagindeling

Een vaste dagindeling biedt de kinderen structuur en houvast. Zij raken vertrouwd met de steeds weer terugkerende vaste momenten, waardoor **Kinderopvang Hun Wereld** een veilige en vertrouwde omgeving voor hen wordt.

2.8.1 Dagindeling van de kinderdagverblijf groepen

Een gemiddelde dag bij ons kinderdagverblijf ziet er als volgt uit.

7.00- 9.15 uur	De kinderen worden gebracht. Brengen moet vóór 9.15 uur. Dit is om de rust in de groep zo min mogelijk te verstoren.
9.30 uur	De kinderen gaan aan tafel om fruit te eten en wat te drinken. De kinderen die sap of siroop mogen, krijgen dit ook. De overige kinderen krijgen water. Er worden liedjes gezongen, zomaar wat gepraat of een kind vertelt wat hij heeft meegemaakt.
10.00 uur	Bij de dreumes-/peutergroep wordt veel aandacht geschonken aan zindelijkheidsstraining. De kinderen die zindelijk zijn gaan naar de wc en de kinderen die een luier dragen, krijgen een schone luier.
10.15 uur	Na de verschoonronde is er tijd voor een activiteit of gaan de kinderen vrij spelen.
11.30 uur	Om ± 11.30 uur is het tijd om op te ruimen. De kinderen doen dit samen met de pedagogisch medewerker. Wanneer alles netjes is opgeruimd wordt de tafel gedekt. De kinderen hepen ook mee.
12.00 uur	Eerst wordt het warm eten opgediend en dan wordt het 'smakelijk eten' liedje gezongen. Na het warm eten, krijgen de kinderen soms ook een toetje. Om ± 12.15 uur ruimen de pedagogisch medewerkers de tafel af en maken schoon. Een van de pedagogisch medewerkers gaat de kinderen helpen plassen en verschoont luiers.
12.30- 15.00 uur	Wanneer de kinderen uitgekled en verschoond zijn, gaan de meeste kinderen een middagslaapje doen van ± 12.30 tot ± 15.00 uur. Met degenen die daar geen behoefte meer aan hebben gaan we wat rustigs doen (een spelletje, voorlezen o.i.d.).
15.15 uur	Na het aankleden ± 15.15 uur zitten we weer met elkaar aan tafel om een toetje of een koekje of cracker te eten en te drinken.
17.00 uur	De kinderen gaan aan tafel om een broodje te eten. De kinderen die sap of siroop mogen, krijgen dit ook. De overige kinderen krijgen water.
16.00- 18.00 uur	Hierna is er tijd voor een activiteit of gaan de kinderen vrij spelen. De kinderen worden opgehaald.

Bij de jongste baby's proberen we zoveel mogelijk het ritme dat thuis is opgebouwd op het kinderdagverblijf voort te zetten. Naarmate de kinderen ouder worden volgen ze steeds meer een regelmatig ritme van eten, slapen en spelen. Wanneer de kinderen rond de 1,5 jaar zijn gaan ze mee in het dagritme van de groep.

De luiers van de kinderen worden vaste tijden verschoond en zo nodig tussendoor.

2.8.2 Dagindeling BSO Sprookjesbos en Kabouterdorp

Buitenschoolse opvang is een overkoepelend begrip voor alle soorten vormen van opvang van kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 13 jaar buiten de schooltijd. Hieronder beschrijven wij de verschillende vormen van buitenschoolse opvang met een beschrijving van een alledaagse dag op onze BSO.

2.8.2.1 Voorschoolse opvang : 07.00 - 08.30 uur

Bij de voorschoolse opvang kunnen de kinderen vanaf 7.00 uur gebracht en/of opgehaald (ophaalservice) worden. De voorschoolse opvang vindt plaats op het Kabouterdorp. Voor de kinderen die tussen 7.00 en 8.00 uur worden gebracht is er de mogelijkheid om te ontbijten. Dit ontbijt is ook van sociale betekenis doordat er in groepsverband de mogelijkheid bestaat met elkaar over diverse onderwerpen te praten. Of kinderen ook moeten ontbijten wordt met ouders overlegd. Om te voorkomen dat kinderen op de BSO aankomen en vervolgens direct weer hun jas en schoenen aan

moeten trekken, proberen we aan te sturen op een aanwezigheid van minimaal 15 minuten voor vertrek naar school. De pedagogische medewerker brengt de kinderen naar school. Afhankelijk van hoe dit op de diverse scholen geregeld is, worden kinderen op het schoolplein of tot in de klas gebracht.

*2.8.2.2 Naschoolse opvang : 15.00 – 18.30 uur**

Bij de naschoolse opvang worden de kinderen van school opgehaald. Afhankelijk van de school gebeurt dit in de klas of vanaf het schoolplein. Vanaf het schoolplein kunnen de kinderen die zelfstandig mogen lopen, zonder pedagogische medewerkers naar de BSO toe gaan. De rest legt onder begeleiding van de pedagogische medewerker het traject school – BSO af. Onderweg wordt er aandacht geschonken aan de zelfstandigheid van de kinderen. Dit in de vorm van het aandacht hebben voor de omgeving en de kinderen activeren zelf te kijken wanneer het veilig is om over te steken. Wanneer kinderen er aan toe zijn om zelfstandig naar de BSO toe te komen, zullen we dit overleggen met ouders. Gebruikelijk is het om deze zelfstandigheid in fases op te bouwen.

Als alle kinderen in de BSO gearriveerd zijn, zal er tijdens een centraal moment iets met elkaar gedronken en gegeten worden. We proberen de kinderen er zoveel mogelijk in te betrekken wat er op de verschillende dagen gegeten en gedronken wordt.

Tijdens dit drinkmoment wordt er de gelegenheid gecreëerd om dingen te bespreken, zowel door de pedagogische medewerkers als door de kinderen, en met elkaar afspraken en/of plannen voor de rest van de middag te maken.

Na het drinkmoment is er de mogelijkheid tot vrij spel voor de kinderen. Om de kinderen de gelegenheid te bieden iets in groepsverband te kunnen ondernemen of om nieuwe dingen te kunnen ontdekken, zal er dagelijks een activiteit aan worden geboden. Het is voor de kinderen vrij om hier aan deel te nemen. Bij het ophalen van de kinderen door de ouders is er de mogelijkheid tot een korte overdracht m.b.t hoe de dag is gegaan en eventueel nieuws van school. Wanneer er zaken te bespreken zijn die meer tijd vergen of inhoudelijk gevoelig liggen kan dit of telefonisch of tijdens een hiervoor gemaakte afspraak.

2.8.2.3 Naschoolse opvang : 12.00 – 18.30 uur, woensdag en eventueel vrijdag indien van toepassing.

Op woensdag en vrijdag zijn de meeste scholen rond 12:00 uur uit. Wij eten op die dagen gezamenlijk met de kinderen een boterham of als er die dag gekookt wordt een warme maaltijd. Dit gebeurt nadat alle kinderen van school zijn opgehaald. Op de woensdag en vrijdag proberen we zoveel mogelijk leuke activiteiten te doen met de kinderen. Wanneer een groepen buiten het gebouw zijn naar een buitenactiviteit, staat dit vermeld op het whiteboard. Zo weten ouders te allen tijde waar de groep zich bevindt, en wanneer zij weer terug zullen zijn. Wij proberen altijd rond vijf uur op de locatie terug te zijn.

Aan het einde van de dag worden de mededelingen op het whiteboard schoongemaakt door de leiding die er die dag mededelingen op heeft gezet.

2.8.2.4 Schoolvakanties

In de schoolvakanties kunnen de kinderen die voorschoolse opvang hebben vanaf 7.00 uur worden gebracht. De kinderen die geen voorschoolse opvang hebben, kunnen worden gebracht vanaf de tijd dat hun school normaliter zou beginnen. Om het groepsproces zo min mogelijk te beïnvloeden en op tijd naar de geplande uitstapjes te kunnen vertrekken, verwachten we dat de kinderen tijdens de vakanties voor 9.30 uur worden gebracht. Wanneer er hier door omstandigheden niet aan kan worden voldaan kan hier na overleg met de pedagogische medewerkers vanaf geweken worden. Tijdens de vakanties zal er per dag minimaal eenmaal 's morgens en eenmaal 's middags iets te eten en te drinken worden aangeboden. Uiteraard zal er tussen de middag ook een maaltijd worden genuttigd. Ten aanzien van de activiteiten zal er op vakantiedagen minimaal eenmaal per dag een groepsactiviteit worden aangeboden. Dit kan in de vorm van een uitje zijn of door een georganiseerde activiteit op de locatie. De activiteiten zullen tijdens de vakanties tijdig voor u als ouder worden opgehangen in de vorm van een activiteitenplanning. Hierin zullen we activiteiten voor zowel mooi weer als slecht weer weergeven, evenals het menu en de aanwezige pedagogische medewerkers. Buiten deze groepsmomenten is er nog voldoende ruimte tot vrij keuze spel voor de kinderen. Om alle kinderen de gelegenheid te geven om volledig aan alle activiteiten deel te kunnen nemen, verzoeken wij de ouders om hun kind na 16.30 op te halen (en /of na deze tijd door ons naar huis gebracht indien dat in de planning stond). Ook hiervoor geldt dat hier in overleg met de pedagogische medewerkers en in geval er geen groepsuitje is van kan worden afgeweken.

2.8.3 De drie-uursregeling en de anderhalf uursregeling

De drie-uursregeling houdt in dat je bij een openingstijd van 10 uur of langer kunnen ten hoogste drie uur per dag, minder beroepskrachten inzet dan volgens de beroepskracht-kindratio vereist is. Wij maken van maandag tot en met vrijdag gebruik van dezelfde tijden van afwijken.

2.8.3.1 De drie-uursregeling op het kinderdagverblijf en BSO

Ons kinderdagverblijf is van maandag tot en met vrijdag 11 uur per dag open en maakt gebruik van de drie-uursregeling.

De BSO is tijdens de schoolvakanties 11 uur per dag open en maakt gebruik van de drie-uursregeling. De drie-uursregeling houdt in dat je bij een openingstijd van 10 uur of langer kunnen ten hoogste drie uur per dag, minder beroepskrachten inzet dan volgens de beroepskracht-kindratio vereist is. Tijdens de vakantie- en studiedagen wordt de groep geopend en gesloten op het Kabouterdorp.

Vanaf 7.00 uur tot 9.30 uur worden de kinderen gebracht. Tot 9.00 uur wijken wij nog niet van de beroepskracht-kindratio af. Vanaf 16.00 uur worden de eerste kinderen gehaald.

Tijden waarop wij af kunnen wijken van de beroepskracht-kindratio staan beschreven in onderstaande schema.

Wij houden op de daglijsten bij hoe laat de kinderen gebracht en gehaald worden. Met deze tijden kunnen wij inzichtelijk maken vanaf hoe laat wij afwijkt van de leidster-kind ratio en gebruik maakt van de drie-uursregeling. Wanneer uit de daglijsten blijkt dat er andere tijden afgeweken wordt, zullen wij de tijden in het onderstaande overzicht aanpassen door onze pauzetijden of begin- of eindtijden te wijzigen.

Schoolweken rooster

	Begintijd	Pauzetijden	Sluiten
Elfjesland Dienst 1	7.00 uur	12.15 – 12.45 uur	17.00 uur
Smurfenland Dienst 1	7.00 uur	12.45 – 13.15 uur	17.00 uur
Elfjesland Dienst 2	8.00 uur	13.15 – 13.45 uur	18.00 uur
Smurfenland dienst 2	9.00 uur	13.45 – 14.15 uur	18.00 uur
Kabouterdorp Dienst 1	Ma- di- do- vrij 14.00 uur Woe: 12.00 uur	Geen pauze	18.00 uur
Sprookjesbos 1 diensten	Ma- di- do- vrij 14.30 uur Woe: 12.00 uur	Geen pauze	18.30 uur
Kabouterdorp Dienst 2	Ma- di- do- vrij 14.30 uur Woe: 12.00 uur	Geen pauze	18.30 uur
Afwijken beroepskracht- kind ratio	7.45 – 8.00 uur 8.30 – 9.00 uur Drie kwartier	12.15 – 14.15 uur 2 uur	KDV 17.00 – 17.30 uur Half uur
Afwijken BSO half- uursregeling			18.00-18.30 uur Half uur

Bij het openen is de locatiemanager/ directrice aanwezig. Indien zij niet aanwezig kan zijn, wordt een tussendienst vervangen voor een vroege dienst en starten er twee pedagogisch medewerkers om 7.00 uur.

Vakantierooster

Vakanties zijn er heel weinig kinderen dat er volgens de BKR maar vier beroepskrachten nodig zijn. Tijdens de vakanties wordt de dreumes/ peutergroep Smurfenland en de BSO Sprookjesbos samengevoegd op BSO Kabouterdorp.

Wanneer er meer dan 22 kinderen aanwezig zullen zijn, worden alleen de twee BSO groepen samengevoegd op het Kabouterdorp.

	Begintijd	Pauzetijden	Sluiten
Dienst 1 Elfjesland	7.00 uur	12.00 – 13.30 uur	17.00 uur
Tussendienst Smurfenland <i>De groep is gesloten en de stamgroep is samengevoegd op het Kabouterdorp. De pm-er werkt op het Kabouterbos</i>	8.00 uur	13.00 – 13.30 uur	17.30 uur
Dienst 2 Elfjesland	9.00 uur	13.30-14.00 uur	18.30 uur
Sprookjesbos <i>Gesloten. De stamgroep is samengevoegd op het Kabouterdorp</i>			
Kabouterdorp <i>+ Smurfenland en Sprookjesbos</i>	9.00 uur	14.00-14.30 uur	18.30 uur
Afwijken beroepskracht- kind ratio	8.30 – 9.00 uur Half uur	12.30 – 14.30 uur 2 uur	17.00 – 17.30 uur Half uur

Bij het openen is de locatiemanager/ directrice aanwezig. Indien zij niet aanwezig kan zijn, wordt een tussendienst vervangen voor een vroege dienst en starten er twee pedagogisch medewerkers om 7.00 uur.

2.8.3.2 De halfuurregeling van de BSO

De BSO groepen wordt gedraaid door maximaal 3 pedagogisch medewerkers. Tijdens de korte opvangdagen mag je gedurende de dag een half uur minder beroepskrachten in mag zetten. Op alle dagen mag er afgeweken worden van de BKR tussen 18.00 en 18.30 uur.

2.9 Verlaten van de stamgroepsruimte

De kinderen kunnen de stamgroepsruimte om verschillende redenen verlaten.

2.9.1 Aan de randen van de dag

Een ander moment waarop de stamgroepen samengevoegd kunnen worden is na opening en aan het eind van de dag (rond 07.00 uur tot 8.15 uur in de ochtend en 17.15 uur tot 18.00 uur s' middags). Deze momenten zijn verwerkt in het rooster en de samenvoeging vindt plaats in een vaste ruimte (of bij mooi weer in de tuin) en er is altijd een van de vaste pedagogische medewerker aanwezig. De babygroep Elfjesland verblijven gedurende de gehele dag op de eigen stamgroepsruimte. De peutergroep Smurfenland beginnen elke dag in het lokaal van het Kabouterdorp. Zodra het wat drukker wordt of in ieder geval uiterlijk om 9.15 uur gaan de kinderen naar hun eigen groepsruimte. Aan het einde van de dag wanneer de vroege- en tussendiensten naar huis gaan, worden de groepen wederom samengevoegd. De peutergroep Smurfenland eindigen elke dag in het lokaal van het Kabouterdorp. De babygroep Elfjesland sluit op de eigen stamgroepsruimte.

2.9.2 Tijdens rustige opvangdagen

Op dagen dat het rustig is (maximaal 16 kinderen) voegen wij stamgroepen samen tot een gecombineerde groep en blijven alle kinderen op het Kabouterdorp. Voor de stabiliteit en emotionele veiligheid van de baby's worden de baby's alleen op de eigen stamgroepsruimte opgevangen. Het samenvoegen van de dreumes/ peutergroep en de BSO's heeft, naast een praktische oplossing, ook een stimulerende werking op het onderlinge contact tussen ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers van de verschillende groepen. Wij zorgen ervoor dat er voor alle kinderen een bekende pedagogisch medewerker aanwezig is voor de emotionele veiligheid van de kinderen.

2.9.3 Tijdens de vakantieperiodes

Tijdens de vakanties (onder andere zomervakantie- en kerstvakantie) kan het voorkomen dat de stamgroepen ook worden samengevoegd. De reden hiervoor is dat er tijdens deze periode veel minder kinderen komen dan normaal en een aantal pedagogische medewerker deze periode op vakantie kunnen. Om ook tijdens deze periode te zorgen dat de kinderen zich emotioneel veilig kunnen voelen wordt voor de samengevoegde groep een vaste ruimte gebruikt en is er altijd minimaal een pedagogische medewerker van de eigen stamgroep aanwezig. Hiervoor wordt van te voren per week een rooster gemaakt. Wij informeren ouders mondeling van te voren wanneer er groepen samengevoegd worden.

De dreumes/ peuter groep samenvoegen met de BSO's op het Kabouterdorp tot 1 gecombineerde stamgroep kan tot maximaal 16 kinderen. Wanneer er meer dan 16 kinderen op de planning staan, wordt de dreumes/ peutergroep opgevangen op de eigen stamgroepsruimte en voegen alleen de BSO's samen op de groepsruimte van het Kabouterdorp.

2.9.4 Tijdens groepsoverstijgende activiteiten

Als kinderen er naar vragen kan het ook zijn dat de kinderen van de buitenschoolse opvang soms activiteiten verrichten te samen met kinderen van onze peutergroep, dit is afhankelijk van de leeftijd en de soort activiteit. Ook hier werken we conform het cao kinderopvang als het gaat om de beroepskracht-kindratio.

Bij speciale activiteiten, zoals Sinterklaas, Kerst, Pasen etc., kunnen en mogen groepen ook samengevoegd worden. De beroepskracht- kindratio blijft uiteraard gelden. De samenvoeging van de groepen vindt plaats op de groepsruimte van het Kabouterdorp.

2.9.5 Tijdens het buitenspelen en tijdens uitstapjes

Om buiten te gaan spelen. Buiten kunnen de kinderen volop hun energie kwijt.

Tijdens het maken van uitstapjes. Op [Kinderopvang Hun Wereld](#) wordt er onderscheid gemaakt tussen:

- de grote uitstapjes (zwembad, pretpark, speelcentra, theater etc.).
- de kleine uitstapjes (boodschapjes doen, kinderboerderij, het park, de speeltuin, de bibliotheek, een wandeling door de wijk etc.).

Eén à twee keer per jaar wordt er door kinderdagverblijf een uitstapje georganiseerd. Dit uitstapje is voor alle kinderen (zowel baby's als peuters) én hun ouders. Deze uitstapjes zijn bedoeld om de contacten tussen ouders, pedagogisch medewerkers en kinderen te verdiepen. Maar natuurlijk ook om de kinderen een extra leuke dag te bezorgen. Deze uitstapjes gaan bijvoorbeeld naar de dierentuin, pretpark of naar kinderparadijs. Afhankelijk van de bestemming gaan we met een bus of

met eigen auto's. Deze uitstapjes gaan alleen door als er voor ieder kind een eigen begeleider mee kan. Dit kan één van de pedagogisch medewerkers zijn of een ouder/opa/oma enz. Naast deze 'grote' uitstapjes worden er door het jaar heen ook nog kleinere uitstapjes georganiseerd bijvoorbeeld naar de kinderboerderij of speeltuin in de buurt behoort tot de mogelijkheid. Voor dit soort uitstapjes - zeker wanneer de kinderen per auto vervoerd worden - wordt altijd vooraf toestemming gevraagd aan de ouders. De grote uitstapjes worden van tevoren georganiseerd en dan worden ouders van de groep benaderd om mee te gaan. Bij deze kleine uitstapjes wordt gehandeld zoals omschreven in het Protocol Uitstapjes.

2.9.6 Tijdens open-deuren-activiteiten

Op de kinderdagverblijfgroepen werken wij met een open-deuren-beleid.

Het werken met open deuren is geen doel maar een middel om pedagogische doelstellingen te bereiken. Het werken met open deuren is een integraal onderdeel van ons pedagogisch beleid. De deuren van de groepen zijn standaard gesloten. De pedagogisch medewerkers kunnen de deuren van de groep op bepaalde momenten van de dag openzetten. Dit gebeurt op het moment dat hiervoor op de groepen voldoende rust is. De kinderen kunnen dan in een andere groep gaan spelen als zij dit willen. Het doel van dit open deurenbeleid is:

- Meer bewegingsvrijheid
- Meer spel mogelijkheden
- Andere omgeving
- Kennis maken- en een band opbouwen met andere pedagogisch medewerkers
- Meer sociale contacten

Een kind kan op deze manier zelf ontdekken waar zijn interesse en kwaliteiten liggen. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van de zelfstandigheid, sociale ontwikkeling, creatieve ontwikkeling en emotionele ontwikkeling, want een kind zal niet gauw naar een plek gaan waar het zich onveilig voelt. De normen omtrent de leidster-kind ratio blijven echter gehandhaafd. Uitgangspunt is dat de groepsomvang beheersbaar en verantwoord is.

De deuren worden 'dicht' gehouden in de volgende gevallen b.v.:

- Als de groep onrustig is.
- Als er een activiteit wordt gedaan ten behoeve van de eigen groep.
- Tijdens het inwerken van nieuwe personeelsleden.
- Als de omstandigheden dit vragen. Dit ter beoordeling van de pedagogisch medewerkster.

2.9.7 Om huiswerk te maken

Vanaf ongeveer groep 5 kunnen kinderen huiswerk mee krijgen. Wij bieden kinderen de mogelijkheid om hun huiswerk in alle rust bij **Kinderopvang Hun Wereld** te maken. De computers bevinden zich in de groepsruimte van het Sprookjesbos. De kinderen vanaf groep 5 van BSO Kabouterdrop mogen zelfstandig tussen 16.00 en 17.00 uur huiswerk maken achter de computer. Het gaat om kinderen vanaf een jaar of 8 die behoefte hebben aan steeds meer vrijheid en zelfstandigheid. De pedagogisch medewerker loopt regelmatig langs om onverwachts mee te kijken hoe het gaat en maken de kinderen Mediawijs. Afsproken wordt welke websites de kinderen mogen bezoeken.

2.9.8 Om een bezoek te brengen aan buiten activiteiten.

Wij zorgen ervoor dat de kinderen veilig vervoerd/ begeleid worden naar deze activiteiten en zorgen voor dat er voldoende beroepskrachten zijn om dit goed te kunnen begeleiden. Voor dit soort uitstapjes - zeker wanneer de kinderen per auto vervoerd worden - wordt altijd vooraf toestemming gevraagd aan de ouders.

Voor het vervoer/ begeleiden van kinderen naar de buiten activiteiten volgen wij de stappen uit het protocol uitstapjes om dit op een verantwoorde manier te kunnen doen.

2.10 Plaatsingsbeleid

Plaatsing is mogelijk vanaf 1 tot 5 vaste dagen per week. In overleg met de ouders worden de plaatsingsdagen vastgesteld.

Conform het plaatsingsbeleid is het minimum aantal plaatsingsdagen 1; het aantal plaatsen voor 1 dag is echter beperkt in verband met de continuïteit in de groep.

De kinderen kunnen vanaf 6 weken geplaatst worden tot en met de maand waarin het kind vier jaar wordt. In principe blijven de kinderen tot hun vierde verjaardag. De mogelijkheid bestaat om de plaats met een maand te verlengen als de plaats nog niet gereserveerd is.

En op de BSO blijven de kinderen in principe tot het kind groep 8 van de basisschool verlaat of tot wanneer de ouder de opvang opzegt.

Broertjes en zusjes van geplaatste kinderen worden met voorrang geplaatst, echter in principe niet in dezelfde groep als de leeftijd en planning dit toestaat.

2.10.1 Tijdelijk plaatsen op twee stamgroepen

Een kind kan ook gebruikt maken van twee stamgroepen, dit gebeurt eerst in overleg met de ouder (vaste dagen worden aangehouden per groep) en als de ouders akkoord gaan wordt het op papier gezet en getekend.

2.11 Kleding

Elk kind dient bij **Kinderopvang Hun Wereld** een setje kleding te hebben. Hiervoor heeft ieder kind een mandje. Ouders dienen er zelf zorg voor te dragen dat er voldoende kleding voor hun kind aanwezig is. Onder een set kleding wordt verstaan: ondergoed, lange of korte broek, T-shirts, trui, en sokken.

De kleding dient te worden voorzien van een merkje (naam, initialen of iets dergelijks) Niet gemerkte kleding, waarvan wij niet weten van wie het is, komt in een mandje bij de desbetreffende groep te liggen. Wij verzoeken ouders dit regelmatig te doorzoeken en uw eigendommen mee te nemen. Ditzelfde geldt ook voor knuffels, spenen e.d.

Kinderopvang Hun Wereld is niet verantwoordelijk voor zoekgeraakte kleding, knuffels, spenen e.d. Vuile kleding wordt uitgespoeld en in het mandje of (kapstok)kastje van uw kind gelegd. Vergeet dit aan het einde van de dag niet mee te nemen!

We vragen u geleende kleding zo snel mogelijk, schoon, terug te brengen.

Wanneer ouders graag willen dat hun kind in de wintertijd binnen slofjes draagt en in de regenperiode laarzen draagt buiten, dan dienen zij slofjes en laarzen mee te brengen voorzien van een merkje.

2.12 Mediagebruik

Alle ouders van nieuwe kinderen zullen een intakeformulier ontvangen waar zij alles over hun kind kunnen noteren. Hierin zal ook gevraagd worden of wij foto of film materiaal mogen gebruiken voor een besloten Facebooksite van **Kinderopvang Hun Wereld**. Meerdere privacy elementen en afspraken worden hierin vastgelegd.

2.13 Zindelijkheid

Zindelijkheid is een grote stap op weg naar zelfstandigheid. Van jongs af aan maken we de kinderen vertrouwd met luiers, potjes en de wc. Vanaf ongeveer 1,5 jaar worden de kinderen al op de pot gezet bij de dagelijkse verschoningsrondes. Zo wordt verschonend / potjes zitten / plassen op de wc. een steeds terugkerend gezamenlijk gebeuren waarbij de grotere kinderen een voorbeeld zijn voor de kleintjes.

Wij gaan er vanuit dat het kind zindelijk wordt als het daar zelf aan toe is. Vanaf het moment dat de pedagogisch medewerker merkt dat het kind hier bewuster mee omgaat speelt zij hier op in. Dit gebeurt o.a. door het prijzen van de plasjes op de wc en regelmatig te vragen of het kind moet plassen.

De basisschool stelt de eis dat het kind zindelijk moet zijn om te worden toegelaten. Mocht een kind van 3.5 jaar nog niet bewust bezig zijn met zindelijk worden, dan zal hier vanuit de pedagogisch medewerkers meer aandacht aan worden besteed. Het kind zal vaker op de wc gezet worden en gestimuleerd worden daar ook iets op te doen. De nadruk zal altijd blijven liggen op het prijzen van positief gedrag en het negeren van negatief gedrag. Het kind zonder luier laten gebeurt altijd in overleg met de ouders.

2.14 Cameratoezicht

De medewerkers en ouders zijn op de hoogte gesteld van het gebruik van cameratoezicht binnen onze organisatie. Cameratoezicht hebben wij voor de volgende situaties:

- Beveiligingscamera's; Bij binnenkomst en in iedere groep hangen beveiligingscamera's. Deze staan gericht op de in- en uitgangen en worden alleen aangezet na sluitingstijd i.v.m. inbraak.
- Vier-ogen-Principe; Wanneer er een medewerker alleen op de groep is of in het pand is, wordt cameratoezicht ingezet als extra paar oren en ogen om te voldoen aan het vier-ogen-principe.
- Kwaliteitsdoeleinde; Camera's kunnen ook ingezet worden om het groepswork te filmen zodat filmfragmenten teruggekeken kunnen worden voor opleidingsdoeleinde zoals voor video interactie begeleidings gesprekken (VIB gesprekken) of voor beeldcoaching tijdens de coaching.

Hoofdstuk 3 De locatie en groepssamenstelling

3.1 Wettelijke regels

Er zijn duidelijke regels vanuit de wet kinderopvang voor het maximaal aantal kinderen dat per stamgroep wordt opgevangen. De grootte van de groepen wordt berekend aan de hand van de beroepskracht-kindratio en maximaal opvangcapaciteit per groepsruimte. Volgens artikel 5 van de 'beleidsregel kwaliteit kinderopvang', moet in een groepsruimte voor dagopvang en BSO per kind een bruto-oppervlakte van minimaal 3,5 m² beschikbaar zijn.

De wettelijke beroepskracht- kindratio

- 1 pedagogisch medewerker per 3 aanwezige kinderen tot 1 jaar;
- 1 pedagogisch medewerker per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar;
- 1 pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar;
- 1 pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar;
- 1 pedagogisch medewerker per 10 aanwezige kinderen van 4 tot 6 jaar.
- 1 pedagogisch medewerker per 12 aanwezige kinderen van 7 tot 13 jaar.
- Voor de verticale groep van 4 tot 13 jaar geldt een beroepskracht- kindratio van 1 op 11.
- Voor berekening van de beroepskracht- kindratio bij combinatiegroepen van dagopvang en buitenschoolse opvang wordt een kind van 4 jaar en ouder beschouwd als een kind van 3 jaar.

Voor het inplannen van de beroepskrachten op het aantal aanwezige kinderen maken wij gebruik van de online rekentool: www.1ratio.nl

3.2 Stamgroepen Kinderdagverblijf

Op het kinderdagverblijf worden kinderen opgevangen binnen een stamgroep. Dit is een vaste groep kinderen onder begeleiding van vaste pedagogisch medewerkers op een vaste stamgroepsruimte. De stamgroep van een kind is de basis van waaruit wordt gespeeld, gegeten en verzorgd. Op de groep hangen de foto's van de kinderen waardoor het zichtbaar is welke kinderen er bij de stamgroep horen.

Jonge kinderen hebben grote behoefte aan structuur, continuïteit en voorspelbaarheid. Een stamgroep biedt continuïteit en geborgenheid in relatie met leeftijdgenootjes, groepsleiding en fysieke omgeving. Bij baby's komt de behoefte aan veiligheid en stabiliteit op de eerste plaats. Wanneer het bijvoorbeeld onrustig is op de baby groep wordt daar rekening mee gehouden. De groepen worden alleen samengevoegd als de veiligheid en stabiliteit gewaarborgd blijft en het in de positieve zin kan bijdragen aan de ontwikkeling van het kind.

Naam groep	Leeftijdsopbouw	Oppervlakte	Maximaal gelijktijdig op te vangen kinderen	Aantal beroepskrachten bij maximale groeps grootte
Babygroep Elfjesland	0 tot 24 maanden	27,5 m ²	7	2 en indien er veel 0-jarige zijn, 3

Peutergroep Smurfenland <i>Tijdens de vakanties is deze stamgroep gesloten en wordt de groep samengevoegd op Het Kabouterbos</i>	24 – 48 maanden	35,90 m2	10	1 gediplomeerde beroepskracht met 1 BBL-er

Op het kinderdagverblijf van **Kinderopvang Hun Wereld** werken wij met zogenaamde horizontale groepen.

Voordelen horizontale groep:

- De groepsleiding kan goed inspelen op het ontwikkelingsniveau van de kinderen en specifiek ingaan op de behoeftes en interesses van de leeftijdsgroep.
- Wanneer een kind achter blijft in zijn ontwikkeling wordt dit eerder waargenomen.
- Het aanbod van activiteiten en spelmaterialen kan goed op de leeftijd van de kinderen worden afgestemd evenals de groepsregels.
- Er is een meer evenwichtig dagritme.
- Kinderen hebben meer vriendjes in dezelfde leeftijd en kunnen daardoor meer spelen op hun eigen niveau.
- In een aparte babygroep is rust en veiligheid beter te garanderen.
- De groep blijft een uitdaging voor de kinderen. De oudere kinderen zullen zich niet snel vervelen of uitgekeken raken.
- Ouders kunnen ervaringen uitwisselen en problemen bij elkaar herkennen.

3.3 Basisgroepen

De BSO heeft 2 basisgroepen. De basisgroepen hebben vaste pedagogische medewerkers, waaraan een vaste groep kinderen gekoppeld is, in een eigen, vaste ruimte. De kinderen kennen de pedagogische medewerkers en de ouders hebben een vast aanspreekpunt. Deze 'vastigheid' in ruimte en personen bevordert voor de kinderen het zich vertrouwd en veilig voelen.

De drinkmomenten, de kring en de maaltijden vinden steeds plaats met dezelfde basisgroep en de daaraan gekoppelde vaste pedagogische medewerker. Voor de ouders zijn deze ook het aanspreekpunt voor als het gaat om het maken van afspraken, ouderavonden, kind volgsysteem, wijzigingen voor in het kinddossier, overdracht m.b.t. de thuissituatie, etc.

De kinderen binnen de buitenschoolse opvang variëren enorm in leeftijd. Dit leeftijdsverschil heeft een aantal voordelen:

- Jonge kinderen leren van de oudere kinderen en de oudere kinderen ontwikkelen zorgzaamheid voor de jongeren;
- Jonge kinderen worden gestimuleerd in hun spel door oudere kinderen;
- Het benadert de thuissituatie;
- Kinderen leren rekening houden met elkaar;
- Kinderen worden gestimuleerd voor zichzelf op te komen;
- Kinderen kunnen gedurende de gehele opvangperiode in dezelfde groep blijven;
- Kinderen nemen deel aan activiteiten die passen bij hun interesses en ontwikkelingsniveau.

Er zijn ook nadelen aan het grote leeftijdsverschil. Zo kunnen de jonge kinderen het spel van de oudere kinderen storen of de oudere kinderen kunnen te overheersend zijn in de groep. De pedagogisch medewerkers zijn zich hiervan bewust. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat iedereen voldoende ruimte krijgt. Bij het activiteitenaanbod wordt rekening gehouden met het leeftijdsverschil door bijvoorbeeld twee verschillende activiteiten aan te bieden.

Wij hebben gekozen om de bezetting op de kleine BSO groep, het Sprookjesbos, in te plannen als jongensgroep. Op deze groep werkt een mannelijke pedagogisch medewerker. Op die manier kunnen wij de groep jongens meer uitdaging bieden en beter inspelen op hun behoeftes. Jongens hebben over het algemeen andere behoeftes dan meisjes. Zij willen meer bewegen en ontdekken. Hoogleraar Marleen van Polanen, die betrokken was aan een onderzoek naar mannen in de kinderopvang zegt dat mannen unieke eigenschappen hebben. Ze hebben meer humor, zijn meer relaxt en hebben minder conflicten met kinderen. Vaak zijn mannen actiever.

Onze pedagogisch medewerker is leraar in de muziek en vindt het leuk om de kinderen voetbaltraining te geven. Natuurlijk is het mogelijk dat ook meisjes uit het Kabouterdorp deelnemen aan de voetbalwedstrijd als zij hier interesse in hebben.

Naam groep	Leeftijdsofbouw	Oppervlakte	Maximaal gelijktijdig op te vangen kinderen	Aantal beroepskrachten bij maximale groepsgrootte
Sprookjesbos	7 tot 13 jaar	41.1 m2	11	1
Kabouterdorp	4 tot 13 jaar	68.4 m2	19	2

Vakanties

Vakanties periode voegen we de smurfenland, Kabouterdorp, sprookjesbos Samen (in Kabouterdorp max 16 kinderen).

Naam groep	Leeftijdsofbouw	Oppervlakte	Maximaal gelijktijdig op te vangen kinderen	Aantal beroepskrachten bij maximale groepsgrootte
Sprookjesbos Gesloten				
Kabouterdorp + Sprookjesbos en Smurfenland	2 tot 13 jaar	68.4 m2	16 i.v.m. maximaal aantal toegestane kinderen binnen een combinatiegroep.	2

Hoofdstuk 4 Verantwoorde kinderopvang

De wet- en regelgeving rond kinderopvang noemt al sinds 2005 vier centrale pedagogische doelen die vanuit de Wet IKK geconcretiseerd dienen te worden.

Uit: Besluit kwaliteit kinderopvang, artikel 2 en artikel 11 (per 1 januari 2018)

De kinderopvangondernemer biedt verantwoorde kinderopvang, waaronder wordt verstaan: het in een veilige en gezonde omgeving bieden van emotionele veiligheid aan kinderen, het bevorderen van de persoonlijke en sociale competentie van kinderen en de socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen.

De nadere uitwerking is: In het kader van het bieden van verantwoorde kinderopvang, draagt de kinderopvangondernemer er in ieder geval zorg voor dat, rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden:

- a. op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- b. kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- c. kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en

vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden, en

d. kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Hieronder worden de 4 pedagogische basisdoelen concreet beschreven door ze te verbinden aan de 5 vormen van pedagogische inzet en door te beschrijven welke interactievaardigheden een belangrijke rol spelen. De 5 vormen van pedagogische inzet zijn:

1. De pedagogisch medewerker- kind interactie
2. De fysieke omgeving ofwel de binnen- en buitenruimte
3. De groep
4. Het activiteitsaanbod
5. Het spelmateriaal

4.1 Emotionele veiligheid (a) en de interactie met de pedagogisch medewerkers (1)

Een warme sfeer wordt door groepsleiding zelf gecreëerd. Door de interactie tussen het kind en de groepsleiding.

4.1.1 De emotionele ontwikkeling

Emotionele ontwikkeling betekent het leren herkennen en hanteren van de verschillende emoties zoals angst, trots, verdriet, blijdschap enz. Belangrijk voor een goede emotionele ontwikkeling van een kind is dat er een klimaat van veiligheid en geborgenheid wordt gerealiseerd. Van daaruit kan een kind zichzelf zijn.

We vinden het belangrijk dat de kinderen de gelegenheid krijgen om hun gevoelens zoals boosheid, angst, verdriet en vreugde te uiten. De pedagogisch medewerker zorgt dat zij er is voor het kind, dat er ruimte en ook tijd is te luisteren naar deze emoties. We nemen de gevoelens van de kinderen serieus; bij vallen niet ontkennen dat het pijn doet door te zeggen "je bent al zo'n grote jongen". Huilen mag! We proberen het gevoel van het kind onder woorden te brengen. (Je vindt het niet leuk hè, dat papa nu weggaat). Het kind moet zichzelf kunnen zijn, maar we leren het kind ook waar de grens is, wat wel en niet kan (je mag boos zijn, maar je mag niet slaan). Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerker, luistert, begrip toont, maar ook duidelijke grenzen biedt in de groep.

We zijn ons ervan bewust dat je het verdriet van het kind ontkent door het kind af te leiden of iets anders aan te bieden, toch blijkt dit soms nodig om het kind over zijn verdriet heen te helpen.

Baby's uiten hun gevoelens doorgaans door te huilen. De pedagogisch medewerker zal de oorzaak van dit gedrag opsporen en, als het mogelijk is, wegnemen. Is er geen aanwijsbare reden, dan zal er gekeken worden naar een oplossing waar het kind zich het prettigst bij voelt. In zo'n situatie probeert de pedagogisch medewerker het kind gerust te stellen door op een rustige toon tegen het kind te praten, te benoemen wat zij doet.

Blijven er voor een bepaalde activiteit, speelgoed o.i.d. angstgevoelens bestaan bij een kind dan zal de pedagogisch medewerker naar eigen inzicht handelen. Bepaald speelgoed kan bijv. een tijdje van de groep als daar een kind echt bang voor is. Soms zal een pedagogisch medewerker ervoor kiezen een kind stap voor stap te laten wennen door extra aandacht en uitleg.

Op al deze manieren zorgen we voor een emotioneel veilige omgeving voor het kind.

Bij (plotselinge) gedragsverandering wordt er altijd eerst naar een oorzaak gezocht (bijv. verandering van slaap- of eetgewoontes, de komst van een broertje of zusje enz.). De groepsleiding speelt hierop in en kan daar evt. in een spel of kringgesprek aandacht aan schenken. Goede oudercontacten zijn hierbij van groot belang, op de situatie thuis kan dan ingespeeld worden.

Wij vinden het belangrijk dat de groepsleiding tot op zekere hoogte ook haar emoties kan uiten. Kinderen mogen, binnen grenzen, weten dat de pedagogisch medewerker zich niet lekker voelt of boos is. Dit laatste uit zich in de gezichtsuitdrukking en toon van de stem.

4.1.2 Structuur bieden en grenzen stellen

Houvast geven door ervoor te zorgen dat de situatie duidelijk is en blijft voor de kinderen. Kinderen ruimte geven zelf dingen te doen betekent natuurlijk niet dat kinderen alles mogen. Regels zijn nodig omdat kinderen met elkaar de ruimte gebruiken. De regels zijn voor de kinderen duidelijk. Kinderen proberen grenzen af te tasten en te overschrijden om te weten wat de gevolgen zijn. Met de regels stelt de pedagogisch medewerker een duidelijke grens.

4.1.3 Emotioneel ondersteunen

Laten merken dat jij betrokken bent bij wat kinderen beleven, voelen en ervaren. De pedagogisch medewerker biedt emotionele ondersteuning door bijvoorbeeld te troosten als het kind verdriet heeft, oogcontact te maken, toe te lachen, belangstelling te tonen, uit te lokken, aan te moedigen en te prijzen. Kinderen kunnen ook door de contacten met andere kinderen emotionele ondersteuning ervaren.

4.1.4 Relaties tussen de pedagogische medewerker en kind

Na schooltijd geven we kinderen gericht aandacht voor wat ze die dag hebben meegemaakt. We vinden het belangrijk dat kinderen met hun verhaal bij de pedagogische medewerkers terecht kunnen en creëren hier tijdens het drinken dan ook gelegenheid voor. Kinderen leren hierdoor dat er iemand is die er voor hun is en naar hun luistert.

Ook vinden we het belangrijk dat kinderen zich gehoord voelen zodat ze leren dat hun mening telt. Dit doen we door bewust bezig te zijn met kinderinspraak. Dit komt vooral tot uiting in de samenstelling van de menu's, de activiteitenprogramma's, enz.

Wij geven kinderen ook fysieke aandacht door middel van bijvoorbeeld het op schoot nemen, een aai over de bol en stoeien met de kinderen. Wij geven kinderen wanneer ze dit willen bij bijvoorbeeld vertrek naar huis een kus, maar zoenen kinderen niet op de mond. Wij leren hen daarmee dat dit voorbehouden is aan enkelen in hun nabije omgeving.

4.1.5 Omgaan met seksuele ontwikkeling van kinderen

Kinderen zijn vaak heel vrij in hun aanrakingen en contact, zoals dat met mama of papa verloopt, is voor hen "normaal". Op de BSO krijgen de kinderen mee dat je niet met iedereen zo vrij om kunt gaan: We vinden het belangrijk om ouders op de hoogte te houden van de seksuele ontwikkeling die hun kind doormaakt. Dit zal tijdens het jaarlijkse ontwikkeling gesprekje ook standaard een onderwerp van gesprek zijn.

Met kinderen praten over seksualiteit hoort bij de opvoeding. De manier waarop en wat wel en niet bespreekbaar is met een kind is echter sterk afhankelijk van de leeftijd van het kind en de opvattingen hierover van de ouders. Rekening houdend met de verschillende achtergronden en opvattingen van de diverse ouders en hun kinderen hebben wij in benadering een onderscheid gemaakt tussen seksuele voorlichting en inspringen op de seksuele ontwikkeling van de kinderen.

Het eerste, de seksuele voorlichting, is iets wat wij expliciet aan de ouders overlaten.

Inspringen op de seksuele ontwikkeling van kinderen is echter iets wat binnen de BSO onontkoombaar is. Zaken die naar voren komen op dit gebied tijdens bijvoorbeeld spel of naar aanleiding van opmerkingen of vragen van kinderen willen en kunnen wij niet negeren. Wij vinden het van belang dat er een open sfeer rondom dit thema wordt gecreëerd zodat er geen taboes kunnen ontstaan.

Wij zien onszelf dan ook als een doorgeefluik naar de ouders ten aanzien van de seksuele ontwikkeling van hun kind. Wanneer er zich situaties voordoen waarbij kinderen vragen stellen of het er onderling over hebben, zullen wij hier eventueel op inspringen en dit bespreken met een kind of met bijvoorbeeld een groep leeftijdsgenootjes. Dit zal inhoudelijk meer op het vlak van omgangsvormen en grenzen liggen. Zoals wat kan je wel en niet in een groep zeggen/doen en wat doe je als iemand iets doet of zegt wat je niet leuk vindt? Hierna zullen wij bij het ophalen altijd aan ouders melden wat er die dag is gebeurd. Ouders kunnen hier thuis dan eventueel op in springen of kunnen hier met de pedagogische medewerkers van gedachten over wisselen of vragen stellen.

4.2 Emotionele veiligheid (a) en de fysieke omgeving (2)

Bij de inrichting van onze ruimtes hebben wij de groepen zo ingericht en aangekleed zodat het kind zich hier prettig kan voelen. De groepen zijn fleurig en kleurrijk ingericht. Regelmatig worden de

groepen versierd met kleurige posters, maar vooral met het knutselwerk van de kinderen. Het meubilair heeft een warme uitstraling.

De ruimte is bekend en vertrouwd voor een kind door een vaste opstelling van de ruimte met warme kleuren, de mogelijkheid eigen werkjes tentoon te stellen, foto's van kinderen/activiteiten ophangen, weekoverzicht. Een weekoverzicht is een menu, activiteiten, wie werken er, etc. en geeft kinderen herkenbaarheid en duidelijkheid. Er is voor ieder kind een eigen postvakje en zak voor eigen spullen.

Er is op de groepen een goede balans tussen uitdaging en rust. Iedere groepsruimte is ingericht met speelhoeken, vrije speelruimte, maar ook rustige hoekjes met kussens waar de kinderen zich terug kunnen trekken.

4.2.1 Groepsinrichting Kinderdagverblijf

Het kinderdagverblijf heeft voor de baby's (0 – 2 jaar) van Elfjesland een aparte slaapruintes voor rust tijdens het slapen. Voor de allerkleinsten staan er hoge boxen, zodat de kleine baby een veilige en rustige plek heeft, op ooghoogte met de pedagogisch medewerker. Voor diezelfde baby is er ook in al deze ruimten een ligplekje op de grond, voor de ontdekkingstocht en het contact met de andere kinderen. De groep heeft een rustige uitstraling. Werkjes die de kinderen gemaakt hebben, hangen voor de kinderen zichtbaar boven de groepstafel. Ook hangt voor iedere kind een ballon met naam en geboortedatum zodat goed zichtbaar is welke kinderen bij de groep horen en de medewerkers snel op kunnen zoeken hoe oud het kind precies is.

De dreumes en peuters van de Smurfenland slapen op stretchers/peuterbedjes op de groepen. Verder is elke ruimte ingedeeld met speelhoeken. Op de Smurfenland groep is een ballenbak met een klein glijbaantje waar kinderen hun energie in kwijt kunnen. De werkjes worden op deze groep in het zicht, op ooghoogte tentoon gesteld. Op de muur bij de deur wordt vermeld aan welk thema er gewerkt wordt. Elke maand werken wij aan een nieuw thema. Ook houden wij in ons activiteitenprogramma rekening met culturele vieringen als Valentijnsdag, Pasen, Kerst etc. De groep heeft een vrolijke uitstraling. Er is gekozen voor blauwtinten. Dit zorgt voor een rustige uitstraling. In de groepsruimten vindt je vrijwel al het materiaal op kindhoogte, zodat kinderen zelf kunnen kiezen en pakken. De speelgoedbakken zijn doorzichtig en voorzien van label. Zo is voor de kinderen zichtbaar wat er in de bakken zit. Ook wordt het in alle groepen gestimuleerd dat grotere kinderen de kleinere helpen. Er zijn plekken waar je met elkaar speelt, maar ook plekken waar je alleen kunt spelen of je terug kunt trekken. Het speelgoed wordt met zorg gekozen en uitnodigend uitgesteld zodat dit de kinderen uitdaagt tot spelen.

4.2.2 Groepsinrichting BSO

Door op onze locatie gebruik te maken van verschillende hoeken/ruimtes proberen we een gevoel van veiligheid te creëren. Door deze verdeling splitst de groep zich namelijk op in kleinere groepjes en creëert de afbakening een rust doordat de kinderen minder snel afgeleid en gestoord kunnen worden door anderen. Tevens ontstaat er zo vaak een onderscheid tussen de activiteiten die rust behoeven en de activiteiten die veel kabaal kunnen veroorzaken (lezen, spelletje, etc versus tafelvoetbal, muziek, dansen, toneel, etc.).

Speelgoed is opgeruimd in doorzichtige bakken. Kinderen kunnen zo zien welk speelgoed erin zit en kunnen zelf kiezen en pakken waarmee ze willen spelen. Op die manier stimuleren wij de autonomie van de kinderen.

4.2.3 De buitenruimte

Zo kleurig, met de kleuren die gebruikt worden, bij de fantasieën - van elk kind - een tropische gevoel in de zomer en een fleurige aankleding voor de grijze winter dagen. De Hun Wereld Outdoor is voorzien van alle benodigdheden om de Kinderen te vermaken - de Wipwap, dubbele glijbanen de schommels, en de klim attributen, zijn ideaal voor de pret. Ook kunnen de Kinderen niet wachten om bij aankomst onmiddellijk te rennen naar de Hun Wereld Outdoor om de dwerg Konijntjes, en de cavia's te begroeten, want boffen de Hun Wereld Kindjes met hun eigen Boerderijtje. De tuin is heel overzichtelijk ingericht, dus zijn de Kinderen makkelijk te controleren door Juffen, en Meester!

4.3 Emotionele veiligheid (a) en de groep (3)

Wij zien dat ook kinderen onderling goed in staat zijn elkaar te troosten of over angsten heen te helpen. Kinderen die bang zijn iets nieuws te proberen worden vaak door kinderen die wel durven over een drempel heen geholpen.

We zorgen voor een bekende dagstructuur door herhaling van activiteiten (groeten bij binnenkomst/vertrek, aan tafel eten/drinken, uitleg van de dag (activiteiten/algemene zaken)

Er wordt aandacht besteed aan “emotionele leermomenten” zoals verdriet, plezier, pijn, conflict en grapjes. Bv. Als een kind valt, troosten we en geven we woorden aan de gebeurtenis.

Er is aandacht en respect voor de eigenaardigheden van een kind. Bv. Aanpak van het omgaan met divers gedrag: door met een druk kind iets apart te gaan doen kunnen de andere kinderen rustig verder.

We splitsen de groep regelmatig in kleine groepjes. Bijvoorbeeld een groepje jonge en oude kinderen, een groepje kinderen dat graag voorgelezen wil worden en een groepje kinderen die extra aandacht kunnen gebruiken.

4.4 Emotionele veiligheid (a) en het activiteitenaanbod (4)

Er is een aanbod dat aansluit bij de behoefte en de ontwikkelingsvraag van een kind. We dragen de kinderen nieuwe ideeën aan. Er zijn rituelen bij bijvoorbeeld de maaltijd (handen wassen/toilet, eerst bruine boterham, stille moment) het vieren van een verjaardag en komst van een nieuwe groepsgenoot.

4.4.1 Zelfstandigheid en zelfvertrouwen bevorderen

Een positief zelfbeeld ligt aan de basis van zelfvertrouwen en een gevoel van eigenwaarde.

In alle groepen wordt veel aandacht besteed aan de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen van de kinderen. De kinderen hebben er vaak veel plezier in om zelf iets te kunnen en wij vinden dit belangrijk. Dit begint al bij de baby's en wordt afhankelijk van het niveau van het kind steeds verder uitgebreid. Bijv. bij het aankleden: de baby wordt gestimuleerd om zelf de armen in de mouwen te steken. Op de peuterleeftijd wordt dit uitgebreid naar zichzelf aan- en uit kleden.

Tijdens het eten laten we het kind zelfstandig eten en drinken. Ook het opruimen van 't speelgoed wordt met zijn allen spelenderwijs gedaan waarbij de pedagogisch medewerker de kinderen tot helpen aanspoort door het geven van kleine opdrachten. Om praktische redenen is het niet altijd mogelijk om kinderen voldoende tijd te geven om zich bijvoorbeeld in hun eigen tempo aan te kleden. Er zijn kinderen die alles 'zelf willen doen' maar het is onmogelijk om daar een uur mee bezig te zijn. Dat verstoort het ritme van de groep te veel. Met tips en trucs wordt het kind dan op weg geholpen.

4.5 Emotionele veiligheid (a) en het speelmateriaal (5)

Er is een mogelijkheid om materiaal zelfstandig te gebruiken, we laten kinderen daarbij zoveel mogelijk

eigen invulling geven over het gebruik van het materiaal. We helpen, stimuleren en adviseren kinderen bij het kiezen van nieuw, spannend en uitdagend materiaal.

4.6 Persoonlijke competenties (b) en de interactie met de pedagogisch medewerkers (1)

Kinderen ontwikkelen zich in belangrijke mate zelf, zij zijn de motor van hun eigen ontwikkeling maar zij hebben daar wel wat bij nodig. Het belangrijkste dat kinderen nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen is vertrouwen in zichzelf en in anderen. Voorop staat dat een kind mag zijn zoals het is; dat er respect is voor de eigenheid van ieder kind. De rol van de volwassenen is er op gericht het kind te ondersteunen, een duwtje in de rug te geven en zijn (zelf)vertrouwen te stimuleren zodat hij zelfstandig door het leven leert gaan. De ondersteuning die een kind nodig heeft, verandert naarmate hij groter en zelfstandiger wordt. Geleidelijk aan gaat het kind steeds meer zelf ondernemen. Het is dan belangrijk dat volwassenen ruimte geven voor de ontdekkingsdrang van het kind en inspelen op zijn steeds groter wordende behoefte aan informatie. Het is voor kinderen van belang dat

volwassenen de inhoud van hun ondersteuning steeds aanpassen aan het ontwikkelingsstadium van het kind. De pedagogisch medewerkers van de buitenschoolse opvang zijn deskundig op het gebied van de opvoeding en verzorging van kinderen. Zij zorgen voor een breed en gevarieerd aanbod van activiteiten waarin ieder kind van de groep gerespecteerd wordt. Een pedagogisch medewerker biedt op diverse manieren ondersteuning. Hieronder enkele voorbeelden:

4.6.1 Respect voor autonomie

Ruimte geven aan de kinderen voor eigen initiatieven, ideeën en wensen en hier positief op ingaan. De pedagogisch medewerker respecteert de autonomie van het kind door hem zo veel mogelijk gelegenheid te geven zelf op onderzoek uit te gaan en hem te respecteren in wie hij is, in wat hij zelf onderneemt en in de keuzes die hij maakt. De indeling van de ruimte en het programma hebben ook invloed op de mogelijkheden voor kinderen om autonomie te ervaren.

4.6.2 Informatie en uitleg geven

Vragen serieus nemen en aansluiten bij de behoefte, het niveau en de belevingswereld van de kinderen. Een kind heeft informatie en uitleg nodig om de wereld te leren begrijpen. Bij het geven van informatie en uitleg is het belangrijk ervoor te zorgen dat het geen eenrichtingsverkeer wordt: de pedagogisch medewerker vertelt, het kind luistert.

4.7 Persoonlijke competenties (b) en de fysieke omgeving (2)

Per kind en per situatie wordt in overleg met alle betrokken partijen afgestemd welke verantwoordelijkheden het kind aankan. Bijvoorbeeld op de BSO of het kind al alleen naar buiten kan, dus hoeveel fysieke ruimte het kind krijgt. We maken gebruik van kinderparticipatie bij de aanschaf van materialen en de inrichting van de ruimte.

4.8 Persoonlijke competenties (b) en de groep (3)

Elk kind krijgt een fotolijstje waarmee hij zijn eigen "ik" kan presenteren. We laten kinderen hun eigen sterke punten inzetten bij activiteiten. Dit doen we door bijvoorbeeld het zelf te laten organiseren of door hen andere kinderen te laten helpen. Er is aandacht voor een duidelijke introductie van nieuwe kinderen op de groep.

4.9 Persoonlijke competenties (b) en het activiteitenaanbod

We geven kinderen prikkels maar laten hen zelf de uitdaging aangaan. In het geven van stimulans houd je wel rekening met de ontwikkeling van het kind.

4.9.1 Baby activiteiten

Activiteiten met de baby's zijn vooral individueel. Samen spelen kunnen baby's nog niet zo goed. We geven ieder kind apart aandacht. Samen met de pedagogisch medewerker kunnen de kinderen handjes klappen, plaatjes bekijken, muziek luisteren, kiekeboe spel, spelen met een rammelaar of activity-center. Afhankelijk van waar het kind aan toe is, wordt er door de pedagogisch medewerker steeds iets nieuws aangeboden. Ook krijgt het kind tijd en ruimte om zelf op ontdekkingstocht te gaan. Om zo zelf uit te vinden waar het plezier in heeft of waar het goed in is.

4.9.2 Activiteiten op het kinderdagverblijf

Tussen het ochtend fruit - drinken en de lunch is er tijd voor een activiteit. Zo'n activiteit is behalve een leuke bezigheid ook een manier om de verschillende ontwikkelingsgebieden te stimuleren. Onder een activiteit verstaan wij al het spel waarbij de pedagogisch medewerker een actieve rol speelt. Zo kan het zijn dat de pedagogisch medewerker zelf actief meespeelt (bijv. bij een kringspelletje). Of dat zij de kinderen even op weg helpt en dan afstand neemt (ze maken samen een lange rails, de kinderen spelen daarna met de trein). Of de kinderen beginnen zelf en de pedagogisch medewerker helpt daar waar dat nodig is (bijv. bij puzzelen).

Daarnaast zijn er nog de “grotere” activiteiten, die voorbereiding van de pedagogisch medewerker vragen. In zo'n geval hebben de pedagogisch medewerkers van tevoren bedacht wat zij willen gaan doen en bieden dat de kinderen aan. Dit gebeurt altijd onder het motto: als je het leuk vindt, mag je meedoen. Kinderen die niet willen hoeven dus niet. Ook wordt er geluisterd naar eigen ideeën van kinderen. Bij vingerverven mogen de kinderen die dat vies vinden een kwast gebruiken of kleuren in plaats van verven. Willen ze liever plakken, dan kan dat ook, maar dan zal met het kind de afspraak gemaakt worden dat het mag, maar bijvoorbeeld als het verven klaar is. Over het algemeen worden dit soort activiteiten in kleine groepjes gedaan. De andere kinderen spelen er omheen of kijken wat er aan tafel gebeurt. Soms is het praktischer om wél met alle kinderen tegelijk aan de slag te gaan. Kinderen die om de tafel heen spelen leiden de andere kinderen af en kinderen die graag ook willen verven vinden het moeilijk te wachten op hun beurt. Het is dan rustiger ze allemaal aan tafel te hebben.

Dit soort activiteiten vinden vaker in de winter en rond feestdagen plaats. We beschikken namelijk over een mooie, ruime buitenspeelplaats en we vinden buiten spelen erg belangrijk voor de kinderen. Bij mooi weer zijn we dus veel buiten te vinden. Daar kunnen de kinderen fietsen, autootje rijden, glijden, met water spelen enz.

Tijdens een lange periode van mooi weer worden er ook wel binnen activiteiten naar buiten verplaatst.

4.9.3 De creatieve ontwikkeling

Wij stimuleren de creatieve ontwikkeling van de kinderen door ze allerlei verschillende materialen en activiteiten aan te bieden en ze te laten ontdekken wat je daarmee kan doen. Onder creativiteit verstaan we niet alleen het doen van allerlei handarbeidactiviteiten maar ook het doen van kringspelletjes, spelletjes aan tafel, het maken van- en luisteren naar muziek en bezig zijn met fantasiespel.

Bij de handarbeidactiviteiten gaat het er vooral om dat de kinderen vol enthousiasme met het aangeboden materiaal aan de slag gaan. Het uiteindelijke resultaat is dan altijd mooi en verdient de nodige complimenten. Dit soort activiteiten worden meestal met kleine groepjes of zelfs individueel gedaan. Een enkele keer wordt er iets met de hele groep tegelijk gedaan.

Natuurlijk beginnen niet alle kinderen met evenveel enthousiasme aan zo'n activiteit. Sommige kinderen moeten even over een drempel geholpen worden voor ze het echt leuk gaan vinden.

4.9.4 De motorische ontwikkeling

Dit is het proces van het leren beheersen van het eigen lichaam. Naarmate het kind ouder wordt, gaat het zijn bewegingen beter leren coördineren.

De motorische ontwikkeling kunnen we splitsen in de ontwikkeling van de grove motoriek (bijv. leren omdraaien, zitten en lopen) en de fijne motoriek (puzzelen, tekenen enz.)

De motorische ontwikkeling gaat heel snel bij jonge kinderen. Een pasgeboren baby is totaal afhankelijk van anderen, maar binnen 4 jaar heeft het kind een grote mate van zelfstandigheid ontwikkeld. Ieder kind doet dat in zijn eigen tempo, de één is daar actiever in dan de ander.

Het wordt geaccepteerd dat het ene kind met veel enthousiasme aan een nieuwe vaardigheid begint en de andere een langere periode van steeds proberen nodig heeft of die behoefte niet heeft. Wel zit er een grens aan het wachten tot een kind uit zichzelf nieuwe uitdagingen aangaat. Wanneer we zeker weten dat kinderen iets zouden kunnen, geven we hen een zetje in de goede richting om het te doen, omdat we weten dat ze enorm trots zijn als ze iets nieuws kunnen, zoals bijv. het maken van een moeilijke puzzel of het zelf aantrekken van schoenen.

Bij allerlei activiteiten worden de fijne en grove motoriek geoefend. De fijne motoriek wordt geoefend bij b.v. het knutselen, verven, puzzelen en/of spelen met constructiemateriaal, aan- en uitkleden en eten en drinken. De grove motoriek wordt geoefend bij het rennen, fietsen, klimmen enz.

4.9.5 De cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling is de ontwikkeling van de wijze waarop de hersenen de informatie die bij de zintuigen binnenkomt, selecteert, uitlegt, opslaat, weer oproept en gebruikt. In de loop van de ontwikkeling van een kind, leert het informatie steeds beter op te slaan in beelden, symbolen, begrippen en onderlinge verbanden. De cognitieve ontwikkeling wordt gestimuleerd door onder andere te werken met thema's. Zo leren de kinderen dat een rups een vlinder wordt, door eerst een boekje te lezen, daarna een plakwerkje te laten maken en dan op pad te gaan, op zoek naar een rups. Zo zijn er nog

veel meer verschillende thema's. Ook door verschillende spelletjes, puzzeltjes en verhaaltjes wordt de cognitieve ontwikkeling gestimuleerd.

Bij baby's begint de verstandelijke ontwikkeling met het vasthouden, proeven, kijken naar en bewegen van voorwerpen. Hierdoor leren de kinderen deze voorwerpen kennen en herkennen om vervolgens te leren combineren en het ontdekken van oorzaak en gevolg. Zo verandert het spelmateriaal van een rammelaar in een activity-center, vormenstoof of kiekeboe-spel. Naarmate het kind zich beter kan voortbewegen, gaat het steeds meer de wereld om zich heen verkennen.

Afhankelijk van waar het kind aan toe is wordt er door de pedagogisch medewerker steeds iets nieuws aangeboden. Ook krijgt het kind tijd en ruimte om zelf op ontdekkingstocht te gaan. Om zo zelf uit te vinden waar het plezier in heeft of waar het goed in is.

Een belangrijk onderdeel van de verstandelijke ontwikkeling is de taalontwikkeling. De kleinste baby's reageren al op het praten van de groepsleiding door zelf ook geluidjes te maken. Naast het reageren op deze geluidjes wordt de taalontwikkeling ook gestimuleerd door het zingen van liedjes, het lezen van boekjes en het benoemen wat we doen (bijv. bij het verschonen). Zo leert het kind z'n eerste woordjes, gaat begrijpen wat anderen zeggen en gaat uiteindelijk zelf praten.

Bij de wat oudere kinderen komen daar de groeps gesprekjes bij. Het kind wordt gestimuleerd tot praten door iets te vertellen en/of de vragen van de pedagogisch medewerker te beantwoorden. De pedagogisch medewerker blijft zo alert op de taalontwikkeling van de kinderen.

Door de vaste dagindeling leert het kind het verloop van de dag kennen: na eten komt verschoning/toilet en slapen enz. In de dagindeling zitten steeds weer vaste momenten waarop er tijd en aandacht is voor de verstandelijke ontwikkeling. Tijdens het aan tafel zitten is er tijd voor de groeps gesprekjes en tijdens het eten worden de kinderen gestimuleerd na te denken bij allerlei vragen, zoals wil je nog brood, wil je een hele/halve boterham, wat wil je erop enz.

In de groepen wordt ook wel met thema's gewerkt om zo dieper op een bepaald onderwerp in te gaan. Afhankelijk van het thema wordt d.m.v. gerichte handarbeidactiviteiten, maar ook d.m.v. spelletjes, verhalen en buitenactiviteiten het een en ander geleerd over een onderwerp.

4.9.6 Zintuiglijke ontwikkeling

De zintuigen geven via de zenuwbanen informatie door aan de hersenen. De hersenen zetten die vervolgens al dan niet om in acties. Er is een wisselwerking tussen de ontwikkeling van de zintuigen en het verstand. Zintuigen stimuleren de cognitieve ontwikkeling en omgekeerd ook.

Bij baby's begint de zintuiglijke ontwikkeling met het vasthouden, proeven, kijken naar en bewegen van voorwerpen. Hierdoor leren de kinderen voorwerpen kennen en herkennen om vervolgens te leren combineren en het ontdekken van oorzaak en gevolg. Zo leer je bijv. dat als je iets warm nadert, voorzichtig moet zijn dat je je niet verbrandt. Door te ervaren leert een kind gevaren te kennen. De eerste twee jaren zijn kinderen vooral bezig de zintuigen te ontwikkelen.

Wij stimuleren deze ontwikkeling ook door bijvoorbeeld: baby's van een spiegel tot zachte vacht van baby muziek tot verschillende lichtjes, rammelaar tot piep boekjes te geven. Met dreumesen/peuters verschillende voelspelletjes of proefspelletjes te doen.

Naarmate het kind zich beter kan voortbewegen, gaat het steeds meer de wereld om zich heen verkennen.

Afhankelijk van waar het kind aan toe is wordt er door de pedagogisch medewerker steeds iets nieuws aangeboden. Ook krijgt het kind tijd en ruimte om zelf op ontdekkingstocht te gaan.

4.10 Persoonlijke competenties (b) en het spelmateriaal

Door te spelen ontwikkelen kinderen hun lichaam, verstand, taal, gedrag, gevoelsleven, en fantasie. Spel materiaal, spelen en spelactiviteiten zijn hulpmiddelen bij die ontwikkeling.

Ook voor het oefenen van vaardigheden, kwijtraken van overtollig energie, verwerken van ervaringen, ontspannen en plezier, is het spelen van groot belang. Spelen speelt daarom een grote rol bij de ontwikkeling. Daarom vinden wij het belangrijk dat de kinderen voldoende mogelijkheden krijgen om te spelen, zowel binnen als buiten.

Wij bieden de verschillende spelen aan:

- Bewegingsspel: loopkarretje, fietsen, ballen, babygym, dansen op muziek,
- Constructiespel: blokken en de vormenkubus, duplo en puzzels,

- Exploratief spel: verven en kleien, plakken, spelen met water en zand
- Sociaalspel: kringspelletjes, bord spelletjes, liedjes zingen,
- Fantasiespel: boekjes lezen zonder tekst, poppenhoek 'vadertje en moedertje'

Speelgoed heeft een belangrijke functie in het kinderspel, het lokt immers uit tot spelen. Het speelgoed moet dan ook fantasierijk zijn zodat het meerdere mogelijkheden heeft. Bijvoorbeeld met houten blokken kun je bouwen wat je maar wilt, maar je kunt er ook een trein van maken (een hele rij achter elkaar). Je kunt ze gebruiken als boodschappen die je haalt bij de winkel enz. Het aanwezige speelgoed dat aanwezig is op de stamgroep zal niet in grote hoeveelheden worden aangeboden maar juist in kleinere hoeveelheden. Overdaad schaadt: te veel speelgoed kan ook het tegengestelde effect bereiken en kan leiden tot verveling. Door al het aanbod kunnen de kinderen niet meer kiezen. Van spelen komt dan vaak niets meer. Bovendien wordt hun spel vluchtig chaotisch: ze hebben het idee dat ze met alles moeten spelen. We maken zelf een selectie en bergen de helft van het speelgoed tijdelijk op .

De praktijk wijst uit dat, als deze middelen voor de kinderen voor het pakken liggen, ze gebruikt worden als speelgoed en niet als leermiddel. Hierbij spelen de pedagogisch medewerkers vaak ook mee om te laten zien hoe je speelt en fantasie uit te lokken.

Omdat er op de groepen een groot verschil in leeftijden van kinderen kan zijn tussen de oudste en de jongste en de kinderen in hele andere ontwikkelingsfasen zitten, is ook niet elk speelgoed geschikt voor elk tijdstip van de dag. Vaak als de kleine kinderen slapen gaan we met kleiner materiaal aan de slag zodat gevaarlijke situaties vermeden worden. Puzzels en andere educatieve materialen (maar zo ook het poppenhuis, de werkbank en het keukentje) zijn niet voor de kinderen toegankelijk maar worden met regelmaat aangeboden. Dit om de kinderen bewust met deze middelen om te laten gaan en hun het te laten gebruiken waar het voor is.

Tevens geeft het natuurlijk materiaal zoals hout een pure spelbeleving, hout voelt immers anders aan dan steen. Het ontdekken van de verschillen tussen speelgoed en de eigenheid van het materiaal roepen verschillende zintuiglijke belevingen op. Spelen met natuurlijk materiaal geeft dan ook spelstimulans, immers spelen met water en zand geeft veel plezier. Minder karakteristiek is plastic speelgoed door de verscheidenheid aan verschijningsvormen en toepassingen. Natuurlijk is plastic speelgoed uit hygiënisch oogpunt en gewicht een betere keus vooral voor de baby's.

We hebben een grote variëteit aan speelgoed dat aansluit bij de verschillende spelgebieden. Het kind kan hierdoor nieuwe uitdagingen aangaan. Door de kinderen met verschillend speelgoed te laten spelen, wordt beroep gedaan op het stimuleren van zintuiglijke ervaringen en motoriek.

Het is leuk om te zien hoe de kinderen de verschillende eigenschappen van materialen ontdekken. Zo zullen de kleintjes plaksel nog niet ervaren als iets waarmee je kan plakken, maar als iets waarmee je lekker kunt smeren en kliederen. Naarmate de kinderen wat ouder worden leggen we er meer de nadruk op dat het de bedoeling is om ermee te plakken. Zodat de kinderen hun creativiteit kunnen ontwikkelen wordt gebruik gemaakt van; kleurpotloden, viltstiften van verschillende diktes, kinderscharen, verf, papier, klei, blokken maar ook waardeloos materiaal zoals lege wc rollen, lege dozen enz.

4.11 Sociale competenties (c) en de interactie met de pedagogisch medewerkers (1)

De pedagogisch medewerker stimuleert het samen zijn bij de baby's door liedjes zingen, boekjes lezen, spelletjes doen en knutselen.

Meer dan peuters zijn schoolkinderen gevoelig voor de reactie van andere kinderen en volwassenen. Is het voor een peuter/kleuter nog heel gewoon bescherming te zoeken bij de volwassenen, naarmate het kind ouder wordt, wordt dergelijk gedrag als kinderachtig beschouwd. Schoolkinderen kunnen zich zorgen maken om zaken als: het voor schut staan tegenover leeftijdgenootjes, het zich buitengesloten voelen, het eigen uiterlijk, ruzies thuis en de dood. De manier waarop het kind met de zorgen omgaat,

wordt deels bepaald door zijn levensinstelling en zelfbeeld. Kinderen van een jaar of tien kunnen steun ontleen aan een gezellig gezin van een vriendje, een eigen club, een geheime speelplek of een huisdier.

Alle kinderen krijgen wel eens ruzie. In eerste instantie laat de pedagogisch medewerker de kinderen ruzie zelf oplossen. Daar waar dit niet lukt, helpt de pedagogisch medewerker de kinderen naar oplossingen te zoeken.

4.11.1 Vroegtijdige puberteit

Tegenwoordig begint de puberteit van kinderen steeds vroeger. Dit geldt met name voor meisjes. Dit uit zich bijvoorbeeld in een groeispurt en de groei van de borsten. Deze verandering is voor kinderen niet altijd gemakkelijk, zeker als jij nog erg jong bent en jij fysiek al veel verder ontwikkeld bent dan jouw leeftijdgenootjes. De pedagogisch medewerkers zijn hier alert op.

4.12 Sociale competenties (c) en de fysieke omgeving (2)

De groepsruimtes binnen **Kinderopvang Hun Wereld** zijn ingericht met speelhoeken die aanzetten tot gezamenlijk spel; zoals verkleedkleding in de huishoek, waar kinderen zich kunnen verkleeden als vader en moeder. Ook is er een autohoek met een groot autokleed met meer autootjes zodat er meerdere kinderen tegelijk met de autootjes kunnen spelen.

Op de BSO is er een plek waar kinderen even rustig met elkaar kunnen 'nietsen' ofwel Chillen.

Gezamenlijke activiteiten worden aan tafel gedaan. Sociale competenties kunnen hier volop spelenderwijs geoefend worden zoals het op je beurt wachten bij het aangeven van wat je op je boterham wil en het elkaar vragen om iets door te geven.

4.13 Sociale competenties (c) en de groep (3)

Binnen de groep is de omgang met elkaar heel belangrijk. De kinderen worden gestimuleerd om elkaar te waarderen, te respecteren en rekening te houden met elkaar.

De kinderen wordt geleerd dat ze niet alleen aan zichzelf maar ook aan anderen moeten denken. Dit betekent dat het kind even moet wachten totdat de ander uitgepraat is of totdat de ander klaar is met een bepaald speeltje. De kinderen worden serieus genomen en geaccepteerd zoals ze zijn. Kinderen worden vrij gelaten of ze mee willen doen aan een bepaalde activiteit. En geeft een kind bijvoorbeeld aan alleen te willen spelen dan wordt daar ruimte voor gecreëerd. Samen spelen vinden we belangrijk, maar er moet ook ruimte zijn om iets alleen te doen.

De baby's zijn vooral individueel bezig. Ze beleven plezier aan door o.a. naar elkaar te kijken. Bij baby's stimuleren wij het contact met elkaar, door ze bij elkaar in de box te leggen of ze naast elkaar in een wipstoeltje te zetten en ze naar andere kinderen te laten kijken te luisteren en elkaar aan te raken.

Bij de grotere kinderen wordt het groepsgebeuren belangrijker. De kinderen zijn meer gericht op het met elkaar samenzijn in de groep. Ze leren dat ze niet alleen aan zichzelf moeten denken maar ook rekening moeten houden met de andere (kleinere) kinderen.

Wij willen de kinderen leren, voor zover ze daar al aan toe zijn, zich in anderen te verplaatsen door situaties uit te leggen. Wij stimuleren dat kinderen zorg en verantwoordelijkheidsgevoel krijgen voor elkaar, door ze spelenderwijs te leren rekening houden met elkaar. We leren ze bijvoorbeeld voorzichtig te spelen als er een baby in de buurt is of betrekken af en toe een peuter bij de verzorging van de baby's. Kinderen ontwikkelen ook vriendschappen met elkaar. Ze herkennen hun groepsgenootjes en bij binnenkomst zijn de kinderen blij elkaar te zien. Er wordt door de grotere kinderen bewust gekozen naast wie men aan tafel zit of met wie men iets wil doen. Door de pedagogisch medewerker wordt natuurlijk in de gaten gehouden dat er geen kinderen buiten de groep komen te staan. Wanneer er een ruzie ontstaat tussen kinderen wordt dit niet altijd door de groepsleiding opgelost, kinderen moeten leren zelf dingen op te lossen waardoor de zelfstandigheid en zelfredzaamheid vergroot worden.

Door dit samen leven, samen spelen, dingen delen, elkaar helpen en van elkaar leren, leert het kind zijn sociale kwaliteiten kennen en te ontwikkelen.

Zelfstandigheid speelt ook een rol in het contact met anderen. Als een kind bijvoorbeeld iets van een ander kind wil, stimuleren we het om dat zelf te vragen, in plaats van naar de pedagogisch medewerker toe te komen.

Dit zelfstandig dingen proberen en laten slagen, ontdekken waar je goed in bent, geeft het kind zelfvertrouwen. De pedagogisch medewerker laat het kind zoveel mogelijk vrij in dit proberen en ontdekken.

4.13.1 Kinderinspraak

Met de ondertekening van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind door Nederland in 1995 hebben kinderen recht gekregen op informatie, participatie en bescherming. Door het ondertekenen van dit verdrag heeft Nederland zich verplicht, om de twee jaar, te rapporteren over hoe het concreet de rechten van kinderen nakomt of beschermt. Kinderinspraak vergroot de betrokkenheid en het verantwoordelijkheidsgevoel. Daarnaast vergroot het de kans dat de activiteiten en het materiaal beter aan de wensen voldoen. Kinderinspraak is een uiting van respect voor de mening van kinderen. Als kinderen betrokken worden bij het opstellen en wijzigen van regels, houden zij zich er beter aan en spreken zij elkaar daarop aan. Het is een stimulans voor de ontwikkeling van de sociale vaardigheden want zij leren onder andere onderhandelen en compromissen te sluiten. Het is niet alleen goed voor de kinderen. Het geeft de volwassenen namelijk ook inzicht in de belevingswereld van de kinderen. Jonge kinderen kunnen hun ideeën en wensen niet altijd concreet verwoorden. De pedagogisch medewerker let op hun signalen. Kinderen worden betrokken bij de keuze van bijvoorbeeld activiteiten en speelgoed.

4.14 Sociale competenties (c) en het activiteitenaanbod

Bij ons activiteitenaanbod komen de sociale vaardigheden te pas. Bij gezamenlijke activiteiten moeten kinderen bijvoorbeeld overleggen, op elkaar wachten en naar elkaar luisteren. Sociale vaardigheden die de pedagogisch medewerkers de kinderen dan bijbrengen.

Soms is het praktischer om met alle kinderen tegelijk aan de slag te gaan. Kinderen die om de tafel heen spelen leiden de andere kinderen af en kinderen die graag ook willen verven vinden het moeilijk te wachten op hun beurt. Het is dan rustiger ze allemaal aan tafel te hebben.

Dit soort activiteiten vinden vaker in de winter en rond feestdagen plaats. We beschikken namelijk over een mooie, ruime buitenspeelplaats en we vinden buiten spelen erg belangrijk voor de kinderen. Bij mooi weer zijn we dus veel buiten te vinden. Daar kunnen de kinderen fietsen, autootje rijden, glijden, met water spelen enz.

Tijdens een lange periode van mooi weer worden er ook wel binnen activiteiten naar buiten verplaatst.

Bij de BSO zorgen wij ook voor activiteiten waarbij we leren delen/samenwerken. Bijvoorbeeld niet altijd een spel om het competitie element maar voor de gezelligheid. We gaan hier ook het gesprek over aan.

4.15 Sociale competenties (c) en het speelmateriaal

Met de inzet van individueel spel (puzzelen) en gezamenlijk spel (gezelschapsspel), het aanbod van uitdagend en grensverleggend ontwikkelingsgericht materiaal, stimuleren wij sociale competenties bij de kinderen. Zo worden er veel gezelschapsspelletjes gespeeld op de BSO en bij het spelen van die spelletjes gebruiken kinderen verschillende sociale vaardigheden als het op je beurt wachten, samenwerken, samen plezier beleven en zoals communicatieve vaardigheden als overleggen en naar elkaar luisteren.

4.16 Normen- en waardenoverdracht (d) en de interactie met de ped. medewerkers (1)

Door het geven van het goede voorbeeld leren kinderen veel. Toch moeten wij soms grenzen stellen aan wat kinderen mogen en blijft corrigeren nodig. Deze grenzen moeten duidelijk zijn voor de kinderen en ook aan hen uitgelegd worden.

Om veiligheidsredenen moeten overmoedige kinderen (zien zelf het gevaar niet van wat ze doen) tegen zichzelf beschermd worden. Ook is het belangrijk dat de grotere kinderen rekening houden met de kleintjes enz.

Wanneer dingen gevaar op leveren voor kinderen zal de boodschap kort en duidelijk zijn: dit mag niet. In minder gevaarlijke situaties zal de pedagogisch medewerker het kind vanuit zichzelf toespreken: ik wil niet dat jij dit doet, want.../ ik vind... verder zullen kinderen gestuurd worden door het belonen van gewenst gedrag en het negeren van ongewenst gedrag: liever tegen het kind dat lekker zit te eten zeggen "wat zit jij goed te eten!" in de hoop dat de buurman ook zijn vork weer ter hand neemt, dan deze buurman confronteren met zijn niet-eten.

Bij onenigheid tussen de kinderen wordt gestimuleerd dat de kinderen dit eerst zelf proberen op te lossen voordat de groepsleiding ingrijpt. Natuurlijk houdt zij in de gaten of haar hulp hierbij geboden is. De groepsleiding kent haar kinderen en weet wie ze hierin moet stimuleren of juist af moet remmen. Gedrag dat gevaar/pijn oplevert voor het kind zelf of voor anderen wordt door de groepsleiding niet geaccepteerd. Net als herhaaldelijk niet luisteren, dingen kapot maken, en ander storend gedrag. De pedagogisch medewerker zal het kind duidelijk maken dat dit niet mag en waarom dit niet mag. Ook hier weer door middel van de ik-boodschap. Wordt dit gedrag herhaaldelijk vertoond door hetzelfde kind, dan kan het kind door de pedagogisch medewerker even (niet langer dan 3-4 minuten) buiten de activiteit geplaatst worden. Dit kan variëren van even niet mee mogen doen tot apart op een stoeltje of even bij de pedagogisch medewerker komen. We hopen het kind hiermee te leren dat dit gedrag echt niet getolereerd wordt.

Onze communicatieregels naar kinderen zijn:

- Op ooghoogte met het kind communiceren;
- Niet schreeuwen;
- Naar het kind toelopen;
- Elkaar uit laten praten;
- Op kindniveau praten;
- Benoem je gevoel;
- Zorg dat het gesprek niet te lang duurt;
- Een open/ uitnodigende luisterhouding aannemen;
- Positieve benadering;
- Vat het gesprek kort samen;

Kinderopvang Hun Wereld vindt het van belang dat het kind zich ontwikkelt tot een "goed" mens. Een mens dat eerlijk is, respect toont voor zichzelf, de ander en de omgeving. Een mens dat zijn verantwoordelijkheden kent, die open staat voor het unieke van ieder individu en sociaal denkend is. Wij bieden ieder kind de ruimte om temperament en kwaliteiten tot ontwikkeling te laten komen. Wij zullen het kind ondersteunen in zijn gevoelens en emoties en zullen in onze houding laten blijken dat het kind serieus genomen wordt en dat het er mag zijn.

Binnen onze BSO vinden wij het belangrijk dat we elkaar groeten bij binnenkomst en vertrek, zowel leiding als het kind. Dit doen we door zelf het goede voorbeeld te geven en het te blijven herhalen voordat we naar binnen gaan. We letten erop dat we elkaar aankijken en met de naam aanspreken. We leren de kinderen niet door elkaar heen te praten, respect te hebben als iemand anders praat, luisteren naar elkaar. Dit doen we door: beurten geven en uitleg waarom, time out als het uit de hand loopt, kleine groepjes aan tafel, kinderen de volle aandacht geven als ze iets vertellen. We benaderen de kinderen positief in alle situaties. Dit doen we door: complimentjes geven, als een kind naar binnen rent zeggen "dat is gevaarlijk, straks val je, wil je anders niet lekker buiten gaan spelen?"

4.17 Normen- en waardenoverdracht (d) en de fysieke omgeving (2)

De binnen- en buitenruimte zetten wij in bij de overdracht van normen en waarden door heldere en eenduidige afspraken te maken over wat wel en niet mag in alle ruimtes. Dit doen we door: kinderinspraak (welke regels stellen we op voor deze ruimte en bij het gebruik van de ruimte: wie ruimt er op, wie veegt er, etc.). De regels geven we telkens op een positieve manier weer en benadrukken het gewenste gedrag. Dus bijvoorbeeld 'We lopen binnen rustig' i.p.v. 'niet rennen!'). We geven uitleg waarom er bepaalde regels zijn, die niet veranderd kunnen worden. We richten hoeken in met een duidelijke functie, leeshoek, poppenhoek, muziekrimte.

4.18 Normen- en waardenoverdracht (d) en de groep (3)

Door in de groep afspraken gemaakt te hebben over wat gezien wordt als storend gedrag, is een vorm van normen en waardeoverdracht waarbij wij de groep gebruiken.

Wij vinden dat positief gedrag gestimuleerd en evt. beloond moet worden en dat negatief/ongewenst gedrag gecorrigeerd moet worden. Uitgangspunt hierbij is dat het kind beloond gedrag zal herhalen en zich eigen maakt en "gecorrigeerde" gedrag zo veel mogelijk achterwege zal laten. Dit is nodig voor een goede persoonlijkheidsontwikkeling en is de basis voor het aanleren van verantwoordelijkheden.

De pedagogisch medewerker benaderen kinderen op een respectvolle en positieve manier, bouwen een goede band met de kinderen op en zijn consequent in hun handelen.

Zij werken op een opbouwende wijze met elkaar als groepsleiding, met de kinderen en met de ouders. Kinderen mogen dingen uitproberen, maar pedagogisch medewerkers bewaken hierbij altijd de grenzen en stimuleren waar mogelijk.

Binnen **Kinderopvang Hun Wereld** hanteren wij de volgende regels t.a.v. belonen en corrigeren:

- Belonen en corrigeren dient te gebeuren in een goede balans en dosering. Ook is het belangrijk dat je een kind niet te lang te in gecorrigeerde situatie laat verblijven.
- Belonen en corrigeren moet op het juiste tijdstip plaatsvinden. Het dient aan te sluiten bij het gedrag waarop het betrekking heeft. Ouders worden indien nodig ingelicht maar het moment is dan al afgehandeld door de pmer.
- De beloning en correcties dienen zoveel inhoudelijk overeen te komen met het gedrag waarop ze betrekking hebben. Daarbij proberen we de kinderen zoveel mogelijk zelf de consequenties te laten dragen voor het gedrag.
- Wil het belonen en corrigeren optimaal effect hebben, dan dient het kind de relatie tot het gedrag waarop ze betrekking hebben in te zien. Vooral bij een correctie is het goed uit te leggen waarom het kind op dat moment gecorrigeerd wordt.

Hieronder een beschrijving van manieren van belonen en "corrigeren" binnen **Kinderopvang Hun Wereld**.

Belonen:

- Door middel van complimenten geven: Goed zo, goed gedaan"
- Door middel van bemoedigende opmerkingen : "Wat ben jij knap zeg, jij wordt al groot!"
- Door middel van een glimlach, knipoog
- Door middel van een aai over de bol, schouderklopjes of een knuffel
- Door middel van iets extra's te geven, bijvoorbeeld een stickertje

Corrigeren:

- Door middel van het kind even apart te zetten op een stoeltje of even op een rustige plek binnen de Groep. Het kind uit de situatie halen creëert rust voor kind en diens omgeving.
- Door het benoemen van het gewenste/verwachte gedrag
- Door het goede voorbeeld te geven, bijvoorbeeld wanneer een kind langdurig hard schreeuwt zal er naar het kind toegelopen worden gaan we door de knieën zodat we op oog hoogte van het kind zijn. We vragen dan op een normale toon en volume of het kind ons wil aankijken en benoemen dan rustig bv; Ik vind het niet fijn dat je zo hard schreeuwt, mijn oren doen er pijn van en andere kindjes schrikken van je.
- Door een duidelijke consequentie te benoemen wanneer het kind het ongewenste gedrag blijft volhouden en het kind de verantwoordelijkheid hier voor te geven. Bv. ` Ik heb je nu 3x gevraagd om zachter te praten de volgende keer als je weer zo hard schreeuwt zet ik je even apart op de stoel`.
- Door de houding en gelaatsuitdrukking van de pedagogisch medewerker kan kracht bijgezet worden om het kind op de gewenstheid of ongewenstheid van zijn gedrag te wijzen.

Nadat een kind zich heeft laten corrigeren vinden wij het belangrijk het kind hiervoor weer direct te belonen. Het geven van complimenten is hierbij cruciaal. We gaan na een kleine correctie gezellig verder met het dagprogramma en als een kind even apart heeft gezeten dan wordt kort de situatie doorgesproken over wat wel en niet wenselijk is, nadien knuffelen we even wordt er sorry gezegd en dan is alles weer goed. Wat duidelijk moet zijn is dat slechts het gedrag wordt afgekeurd op dat moment, maar het kind zelf zeker niet afgewezen wordt. Het vertrouwen tussen pedagogisch medewerker en kind zal hierdoor niet geschaad worden, het is slechts een leermoment.

Kinderopvang Hun Wereld reikt de kinderen handvatten aan om zich zo volledig mogelijk te ontplooiën. Hierbij verliezen wij het individueel- en groepsbelang niet uit het oog. Op de BSO verwoorden wij wat er gebeurt tijdens sociale interacties. Dit doen we door: belangstelling te tonen (hoe was je dag?) en terug te koppelen. Bijvoorbeeld als een kind iets belangrijks heeft meegemaakt betrekken we daar ook de groep bij door de vragen “heeft iemand dit ook wel eens meegemaakt?”.

We maken afspraken over het aangaan met storend, ander en/of speciaal gedrag. Bijvoorbeeld wanneer er een kind is met speciaal gedrag, we dan praten met de groep over het gedrag en uitleggen wanneer kinderen met vragen komen.

Als er een kind is met storend gedrag nemen we het apart en spreken het individueel aan op een rustig moment. Bijvoorbeeld: “hoe komt het dat je boos bent“ we proberen het kind nog even mee te laten doen.

Op de BSO stellen we gezamenlijk regels op en hangen deze op zodat kinderen elkaar er op kunnen aanspreken. We maken afspreken over taalgebruik en gedrag. Dit doen we door bijvoorbeeld de regel dat we Nederlands praten, niet vloeken en dat we in een groep tijdens een gezamenlijk moment niet fluisteren over elkaar. We leggen ook uit waarom om misverstanden te voorkomen. Een regel is bijvoorbeeld niet pijn doen, zowel fysiek als verbaal (ook non-verbaal). Uitleg geven waarom en als het dan toch gebeurt, sorry laten zeggen.

4.19 Normen- en waardenoverdracht (d) en het activiteiten aanbod

4.19.1 Festiviteiten

Feesten zijn cultureel bepaald en een middel bij normen en waardenoverdracht. Het is feest in de groep als een kind of een pedagogisch medewerker jarig is. De slingers worden opgehangen en natuurlijk krijgt de kleine jarige een feestmuts op. Er is een cadeautje gekocht en de jarige neemt iets lekker mee om uit te delen. Omdat er door het jaar heen veel feestjes zijn, vragen we de ouders hier bij de keuze van de traktatie rekening mee te houden. Houd het bij één kleine traktatie en liever geen of niet te veel zoet.

Verder wordt er aandacht besteed aan Pasen, Sinterklaas en Kerst. De groepen worden dan mooi versierd en er is een gezamenlijke maaltijd. Tegenwoordig wonen wij in een multiculturele samenleving. Dit brengt meer soort festiviteiten met zich mee. Wij vieren niet iedere festiviteit, maar houden wel rekening met deze speciale dagen, mocht een ouder hier behoefte aan hebben.

In de zomer houden we een zomerfeest waarbij een thema centraal staat (zoals beestenfeest, pyjama bal of clowntjesfeest). De kinderen mogen dan verkleed komen en er zal die dag een speciaal programma zijn.

Vanwege het feit dat we in een multiculturele gemeenschap leven (en dus met verschillende culturen te maken hebben op ons kinderopvang), vinden wij het belangrijk om kennis te maken met de cultuur van jezelf en van een ander. Om deze reden wordt er binnen **Kinderopvang Hun Wereld** zoveel mogelijk rekening gehouden met feesten uit andere culturen. Ook wordt er jaarlijks vanuit een ander cultuur een feestdag uitgekozen. Bijvoorbeeld zijn er Turkse kinderen dan vieren we het Suikerfeest. Of Divali voor de Hindoestaanse kinderen. Wij willen hierin aan de behoefte van onze ouders voldoen. Wij kiezen ervoor om ieder jaar een ander cultureel feest te belichten binnen **Kinderopvang Hun Wereld**.

4.19.2 Omgaan met milieu en omgeving

Ook dit jaar wordt er aandacht aan het milieu besteed. We besteden onder andere op de volgende manieren aandacht aan het milieu:

- Er vinden binnen onze opvang allerlei activiteiten plaats, waarbij milieuvriendelijk of kosteloos materiaal gebruikt wordt. Voorbeelden hiervan zijn melkpakken, wc-rollen en lege doosjes.
- Dit kosteloos materiaal verzamelen we zelf en soms helpen ouders ons daar ook bij.
- Naast het verzamelen van en knutselen met kosteloos materiaal, verzamelen we batterijen in een batterijenbak.
- Ook verzamelen we glas. Dit wordt dan samen met de kinderen naar de inzamelingspunten gebracht.

Verder proberen wij kinderen milieu bewust te maken door kinderen erop te wijzen rommel niet buiten op straat te gooien maar in de prullenbak, de kranen niet te lang open te laten staan, apparatuur uit te doen wanneer het niet gebruikt wordt, respect hebben voor de dingen in de natuur, enz.

4.20 Normen- en waardenoverdracht (d) en het speelmateriaal

In onze doelstelling zoals geformuleerd in de inleiding van dit plan, maar ook in de voorgaande stukjes, zijn al heel wat normen en waarden voorbij gekomen waaronder:

- Waarderen en respecteren van jezelf en van anderen
- Sociaal zijn
- Eerlijk zijn
- Zorgvuldig omgaan met spullen
- Respect voor privacy

De meeste van deze normen en waarden worden spelenderwijs aan de kinderen meegegeven. We doen een spelletje en iedereen die wil, mag meedoen.

Op de BSO geven wij kinderen de verantwoordelijkheid om materiaal terug te brengen dat ze gebruiken, etc. We doen dit door hun naam op te schrijven op de spellijst en als het terug is de naam door te strepen.

We praten met de kinderen over de waarde van speelgoed, etc. en laten de kinderen mee beslissen bij de over de aanschaf.

Hoofdstuk 5 Personeel

5.1 De pedagogisch medewerkers

Naast de meewerkende locatiemanager/ directrice, is er een team van **3 pedagogisch medewerkers** variërend van niveau 3 en 4.

Elke groep beschikt over vaste en vertrouwde pedagogisch medewerkers. Bij afwezigheid door vakantie en/of ziekte worden zij zoveel mogelijk vervangen door collega's of door 1 vaste invalkrachten. De vaste invalkracht van Hun Wereld is gekoppeld in het Personenregister Kinderopvang aan de organisatie. Ook in de vakantieperiode is minimaal 1 vaste pedagogisch medewerker aanwezig op de groep.

De pedagogisch medewerkers die op **Kinderopvang Hun Wereld** werken hebben een verantwoordelijke en veelzijdige taak. Zij moeten beschikken over kennis op het gebied van verzorgen, begeleiden en stimuleren van jonge kinderen bij elk aspect van hun ontwikkeling. Verder moeten zij een huiselijke, vertrouwde en veilige sfeer kunnen scheppen voor de groep als totaal, maar ook voor alle groepsleden afzonderlijk. Elk kind wordt bij ons gezien.

Zij moeten kennis hebben van de protocollen zoals die aanwezig zijn, te denken valt o.a. aan hygiëne (Persoonlijke hygiëne), slapen, open deuren beleid, kindermishandeling (Protocol Kindermishandeling) En dienen ook volgens deze protocollen te kunnen werken. Wijzigingen worden bekend gemaakt via mail en besproken in een teamvergadering.

Een pedagogisch medewerker houdt zich bezig met de volgende taakgebieden

- het signaleren, verzorgen, begeleiden en opvangen van de aan haar zorg toevertrouwde kinderen
- mentorschap . Elk kind zal gekoppeld worden aan een mentor per januari 2018. De mentor zal de observaties bijhouden en eventuele contactmomenten hierover zo nodig uitvoeren.
- algemene contacten onderhouden met de ouders/verzorgers, zowel schriftelijk als mondeling
- mede vorm geven aan het te voeren beleid, als wel de uitvoering daarvan.
- ondersteunende activiteiten.

Alle pedagogisch medewerkers van **Kinderopvang Hun Wereld** moeten minimaal een relevante opleiding hebben zoals vernoemd in de CAO Kinderopvang. Pedagogisch medewerkers werken minimaal 1 dag in de week.

Bij **Kinderopvang Hun Wereld** is het Nederlands de voertaal. Door de aanwezigheid van veel kinderen van de internationale school, wordt er door een deel van de kinderen ook Engels gesproken. Onze pedagogisch medewerkers spreken Nederlands met de kinderen. Indien een kind hen echt niet begrijpt, zullen ze overgaan in het Engels en vervolgens hun verhaal nogmaals in het Nederlands herhalen. Op die manier bieden wij deze groep kinderen emotionele veiligheid.

Tevens dienen alle medewerkers die bij ons komen weken opgenomen te zijn in het Personenregister Kinderopvang en dienen wij hen voor aanvang van het dienstverband te koppelen aan onze organisatie.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor de juiste balans van professionele afstand en betrokkenheid ten opzichte van kind en ouders. Ze houden vertrouwelijke informatie voor zichzelf en zijn zich bewust van hun geheimhoudingsplicht.

5.1.1 Mentorschap

Elk kind heeft vanaf januari 2018 een eigen mentor. Dit is 1 van de vaste pedagogisch medewerker die werkzaam is op de groep van het kind. Zij volgt het kind heel specifiek en is aanspreekpunt voor de ouders van het kind en bij de BSO ook voor de kinderen zelf. Ouders kunnen de mentor van het kind altijd aanspreken als zij aanwezig is of een afspraak maken voor overleg. Op de groep is een verdeling gemaakt welke mentor welke kindjes heeft en de mentor van de kinderen is bekend gemaakt aan de ouders. Op de groep hangt een overzicht.

Voor de nieuwe kinderen geldt dat bij de intake aangegeven wordt wie de mentor van het kind zal zijn. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die zij met u maakt. Zoals bv de slaapgewoontes en wat uw kind wel of niet mag eten. Omdat we het belangrijk vinden dat er een goed band ontstaat tussen de mentor, de ouder en het kind zullen we de wisseling van mentor tot een minimum proberen te beperken. De mentor zal de ontwikkeling /observaties van het kind (uiteeraard met de mede collega's) goed volgen en bespreken.

De mentor bespreekt jaarlijks de voortgang en de ontwikkeling van het kind met de ouders. Op de groep is het protocol mentorschap te vinden.

5.1.2 Vaste-gezichtencriterium

Kinderopvang Hun Wereld is een kleinschalige kinderopvang waar wij alleen werken met vaste beroepskrachten. Het werken met een open-deuren-beleid bevordert dat de kinderen sneller de pedagogisch medewerkers van de andere groepen leren kennen en vertrouwd met hen raken. Bij ziekte en verlof vragen wij de vaste pedagogisch medewerkers om extra te werken en indien een vaste pedagogisch medewerkers niet kan, zetten wij de vaste invalkracht in.

Voor 0 tot 1 jarige kinderen

Een bekende pedagogisch medewerker biedt sociaal-emotionele veiligheid aan een baby. De medewerker weet hoe de baby zich ontwikkelt, waar de baby gestrest van raakt en weet waar de baby behoefte aan heeft. Een vast gezicht is daarom een criterium bij de opvang van nul-jarigen.

Aan baby's in de leeftijd tot één jaar worden ten hoogste twee vaste pedagogisch medewerkers toegewezen, waarvan per dag ten minste één pedagogisch medewerker werkzaam is in de stamgroep van dat kind. Indien er vanwege de grootte van de stamgroep met drie of meer pedagogisch medewerkers tegelijkertijd gewerkt wordt, dan worden er ten hoogste drie vaste pedagogisch medewerkers toegewezen aan een baby in de leeftijd tot één jaar.

Als de baby aanwezig is, werkt er altijd minimaal één vast gezicht van de baby op de groep. Er kunnen dus meer pedagogisch medewerkers, al dan niet structureel, op de betreffende groep werken, naast de 'vaste' gezichten. De vaste gezichten worden bepaald per kind, niet op groepsniveau.

Voor de kinderen vanaf 1 jaar

Aan de kinderen van één jaar of ouder worden ten hoogste drie vaste beroepskrachten toegewezen, waarvan per dag ten minste één beroepskracht werkzaam is in de stamgroep van dat kind. Er worden ten hoogste vier vaste beroepskrachten toegewezen aan een kind van één jaar of ouder wanneer er vanwege de grootte van de stamgroep met drie of meer beroepskrachten tegelijkertijd wordt gewerkt.

5.3 Locatiemanager/ directrice.

Kinderopvang Hun Wereld wordt geleid door **1 locatiemanager/ directrice** die ook deels werkzaam is op de groepen. De locatiemanager/ directrice is aanwezig van maandag t/m vrijdag.

Zij heeft de dagelijkse leiding van het kinderdagverblijf en de BSO en is het eerste aanspreekpunt. De locatiemanager/ directrice is verantwoordelijk voor **Kinderopvang Hun Wereld**.

5.4 Deskundigheidsbevordering

De locatiemanager/ directrice draagt zorg voor de deskundigheidsbevordering van de pedagogisch medewerkers. Dit gebeurt middels diverse overlegvormen: Gesprekken met individuele medewerkers, groepsoverleggen en teamoverleg.

Elk jaar wordt er een opleidingsplan opgesteld. Pedagogisch medewerkers volgen jaarlijks een (herhalingscursus) BHV/ Kinder-EHBO en trainingen of workshops op het gebied van pedagogische kwaliteit (bijvoorbeeld ontwikkelingsgericht werken, communicatie met kinderen, communicatie met ouders, peuterdans). Eén keer per jaar wordt het pedagogisch beleidsplan, andere beleidsplannen protocollen en werkinstructies in zijn geheel besproken. Ook zal er door een casus in de vergadering regelmatig aandacht worden geschonken aan de diverse onderwerpen uit het pedagogisch beleidsplan. Door intervisie zullen situaties besproken worden die door meerdere opinies verduidelijkt kunnen worden en een leerdoel kunnen zijn. Signaleren is een terugkerend onderdeel in de teamvergadering hierin worden vraagstukken die aandacht wensen wat betreft het signaleren besproken. We leren immers van elkaar en geven elkaar tips en adviezen hierin.

Pedagogisch beleidsmedewerker

Kinderopvang Hun Wereld werkt met een extern pedagogisch beleidsmedewerker/ -coach. Zij is opgenomen in het Personenregister Kinderopvang en gekoppeld aan **Kinderopvang Hun Wereld**. Momenteel volgt mevr. Wijnaldum, houder van Kinderopvang Hun Wereld, de opleiding tot pedagogisch coach. Naar verwachting zal zij haar opleiding oktober 2020 afronden. Vanaf november 2020 zal zij de coaching onder begeleiding van de externe pedagogisch coach gaan overnemen. En vanaf 2021 zal zij de gehele pedagogisch coaching overnemen van de externe pedagogisch coach. Meer over de inhoud van de werkzaamheden van de pedagogisch beleidsmedewerker/ -coach leest u in het Coachplan.

5.5 Vervanging bij ziekte en afwezigheid

Wij werken met 1 vaste invalkrachten bij **Kinderopvang Hun Wereld**. Alle vakanties en ziekten wordt zoveel mogelijk met vaste personeelsleden opgelost zo is er voor de kinderen nooit een onbekend gezicht aanwezig. Een aantal pedagogisch medewerkers doen naast hun vaste uren ook invalwerk voor collega's. Ziekte en afwezigheid van pedagogisch medewerkers worden zoveel mogelijk opgevuld door collega's, waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met "bekende" gezichten voor de kinderen. De groepen doen vaak gezamenlijke activiteiten en zo raken alle pedagogische medewerkers bekend bij alle kinderen.

5.6 Stagiaires

Kinderopvang Hun Wereld is een erkend leerbedrijf. Door leerlingen binnen onze kinderopvang deze mogelijkheid te bieden, denken wij het aanbod en de kwaliteit van toekomstige beroepskrachten te vergroten. Als een leerling zijn of haar stage heeft volbracht, kunnen wij beoordelen of deze leerling in de toekomst als beroepskracht binnen de kinderopvang inzetbaar zou zijn. Wij vinden de beoordeling van de stageperiode de beste graadmeter. Ook nemen stagiaires, ondanks dat zij boventallig zijn, werk uit handen van de overige pedagogisch medewerkers. Daardoor houden zij meer tijd over voor andere taken, die de kwaliteit van onze kinderopvang te goede kan komen.

Per groep wordt maximaal 1 stageplaats aangeboden. Hiermee voldoen wij aan de wettelijke eis dat het aandeel van het aantal beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires dat formatief wordt ingezet, niet groter is dan een derde van het personeelsbestand aan pedagogisch medewerkers op een kindercentrum. Momenteel hebben wij 1 stagiaire PW 2 die op de dinsdagen en woensdagen aanwezig is.

Bij **Kinderopvang Hun Wereld** worden stagiaires gekoppeld aan een stagebegeleider. Dit is een gediplomeerde beroepskracht die de stagiaire gedurende de week het meest ziet. De stagebegeleider geeft directe werkbegeleiding. Deze persoon geeft informatie over het werken in de groep en begeleidt de stagiaire bij de dagelijkse werkzaamheden zoals: begeleiding van de kinderen, verzorging, houding, huishoudelijke taken e.d.. De stagiaire wordt met de opdrachten die ze van school moet maken, begeleid door de stagebegeleider. De stagebegeleider heeft oog en aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling van de stagiaire. De coördinatie van de stages is in handen van de locatiemanager/ directrice.

5.6.1 Stagetyperingen

In grote lijnen kunnen er 3 typen stages worden onderscheiden;

- Beroeps Opleidende Leerweg (BOL) stages;
- Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL) stages.
- Arbeidsoriëntatie;

BOL stagiaires

Stagiaire: Het betreft hier leerlingen die de beroepsopleidende leerweg (BOL) volgen. De stagiaires blijven gedurende de hele stageperiode in een leersituatie. Dit betekent dat de stagiaire niet de eindverantwoordelijkheid mag dragen voor een groep kinderen en dat er naast de stagiaire altijd een beroepskracht aanwezig moet zijn. De BOL-stagiaire staat boventallig en boven-formatief op de groep. Boven-formatief wil zeggen dat de BOL-stagiaire niet in de BKR meegerekend is. In bepaalde gevallen bijvoorbeeld in het kader van het leerproces kan de stagiaire de verantwoordelijkheid krijgen over een groepje kinderen. Dit gebeurt in overleg met de stagebegeleider en onder verantwoording van de locatiemanager/ directrice.

De opleiding van BOL-ers bestaat voor 20 tot 60% uit praktijk. Beroepsopleidende stages vullen de schoolse opleiding aan met leren op de werkvloer. Stagiaires doen praktijkervaring op door zelfstandig, onder supervisie van een gediplomeerde pedagogisch medewerker:

- Tafels schoon te maken.
- Te vegen/ dweilen.
- Fruit te schillen/ fruithapjes te maken.
- Kinderen te helpen met aankleden.
- Onder begeleiding kinderen te verschonen.
- Bedjes op te maken.
- Extra schoonmaakwerkzaamheden volgens de schoonmaaklijst te verrichten.
- Te helpen bij het slapen, in de slaapkamer zitten tot de kinderen slapen.
- Een fles te geven (de baby wordt dan door een vaste pedagogisch medewerker aangegeven).

Naarmate de stagiaire langer stage loopt bij **Kinderopvang Hun Wereld** en verder komt in de opleiding, kan de stagebegeleider in overleg met de leidinggevende de inzetbaarheid van de stagiaire uitbreiden. Afspraken omtrent inzetbaarheid conform artikel 9.6 lid 3 van de cao worden schriftelijk vastgelegd.

Er zijn bepaalde werkzaamheden die de stagiaires niet mogen verrichten bij **Kinderopvang Hun Wereld** ter bescherming van de stagiaire en onze organisatie.

- Alleen met kinderen naar buiten;
- Alleen met kinderen op de groep;
- Kinderen temperaturen of andere medische handelingen verrichten.
- De groep alleen afsluiten of openen;
- De telefoon opnemen/ of ouders bellen.
- Alleen een overdracht doen.

Beroeps Begeleidende Leerweg:

Pedagogisch medewerker in opleiding: Dit zijn leerlingen die de Beroeps Begeleidende Leerweg volgen (BBL) en in het kader daarvan werkervaring dienen op te doen.

Gedurende de opleidingstijd en arbeidsovereenkomst sluiten ze geregeld een onderdeel af door middel van opdrachten en werkstukken waarna ze voor dat gedeelte onder verantwoordelijkheid van de beroepskracht zelfstandig kunnen functioneren. Dat betekent dat de BBL-er de zelfde werkzaamheden uitvoert als een gediplomeerde pedagogisch medewerker, onder supervisie van een gediplomeerde pedagogisch medewerker.

De inzet van beroepskrachten in opleiding geschiedt in overeenstemming met de voorwaarden van de CAO kinderopvang. Afspraken omtrent inzetbaarheid conform artikel 9.6 lid 3 van de cao worden schriftelijk vastgelegd.

De leerweg van een BBL-er bestaat voor meer dan 60% uit praktijk. De BBL-er moet zich voortdurend realiseren waarvoor zij het op school geleerde later nodig zal hebben.

Ten aanzien van de inzetbaarheid van BBL-leerlingen is het volgende schema van toepassing:

- Opleidingsfase 1: Overeenkomstig eerste leerjaar 3-jarige PW-3
Formatieve inzetbaarheid: Oplopend van 0 naar 100%
- Opleidingsfase 2: Overeenkomstig tweede leerjaar 3-jarige PW-3
Formatieve inzetbaarheid: Oplopend van 0 naar 100%
- Opleidingsfase 3: Overeenkomstig derde leerjaar driejarige PW-3
Formatieve inzetbaarheid: 100%

Wijze van vaststellen van formatieve inzetbaarheid: De werkgever stelt de formatieve inzetbaarheid in fase 1 en fase 2 vast op basis van informatie van de stagebegeleider. Bij **Kinderopvang Hun Wereld** doen wij dit aan de hand van een observatieformulier waarmee wij de inzetbaarheid van de BBL-stagiaire vaststellen. Voor het observatieformulier BBL-er, zie bijlage 2.

Arbeidsoriëntatie (Snuffelstages)

De nadruk van arbeid oriënterende stages ligt vooral op het kennismaken met het reilen en zeilen van een bedrijf. Deze stages worden ook wel snuffelstages genoemd. De stages komen voor in het Voorbereidend Beroepsonderwijs en in het Algemeen Voortgezet en Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs: (VMBO, HAVO, VWO).

Inzetbaarheid van een arbeidsoriënterende stagiaire:

- Tafel schoonmaken, Vegen, dweilen, schoonmaakrooster afwerken.
- Fruit schillen/ fruithapjes maken
- Kinderen helpen met aankleden
- Bedden opmaken
- Alle kindgerichte taken uitvoeren onder begeleiding van de pedagogisch medewerker

Deze stagiaire staat ten alle tijden boventallig en boven-formatief. Dit houdt in dat er altijd voldoende pedagogisch medewerkers die in dienst zijn aanwezig zijn op de groep. De vaste pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor het reilen en zeilen op de groep. Deze stagiaires mogen niet zelfstandig kinderen verschoneren, baby's tillen, alleen zijn met de kinderen op de groep of buiten en overdrachten doen.

Aandachtspunt bij deze stagiaires:

- Op tijd komen
- Volgens de juiste wijzen ziekmelden
- naar de kinderen
- Een juiste omgang met de kinderen en ouders, empathie (inlevingsvermogen) tonen

- Een actieve houding

Let vooral goed op de hygiëne, zoals:

- Handen wassen voordat ze eten klaar maken
- Schone nagels
- Hygiëne tijdens het schoonmaken (doe het eerst voor!), pas daarna samen.

In ons BPV Stagebeleid leest u meer over de inzet van stagiaires.

Hoofdstuk 6 Samenwerking met ouders

Ouders dragen de zorg en begeleiding van hun kind(eren) aan ons over tijdens de opvanguren. Wij vinden het belangrijk dat ouders zich net als hun kind(eren) bij ons huis voelen, zodat zij hun kind met een gerust hart bij ons kunnen brengen. De verzorging en begeleiding in het kinderdagverblijf vindt plaats in samenwerking met ouders. Goed overleg, open en respectvolle communicatie tussen ouders en medewerkers vinden wij belangrijk. Alle medewerkers staan open voor vragen van ouders.

De buitenschoolse opvang is verantwoordelijk voor dat deel, waarin zij de kinderen opvangen, waarvoor zij een overeenkomst met de ouders hebben afgesloten. Hierbinnen is het van belang dat er sprake is van een goede samenwerking.

6.1 Samenwerking met ouders

Het beleid ten aanzien van de ouders is meer dan alleen het delen van de opvoedingsverantwoordelijkheid. Uiteraard neemt de afstemming van de zorg en het pedagogisch handelen een belangrijke plaats in. Ouders willen zich verzekerd weten van een plaats waar hun kind zich vooral beschermd, vertrouwd en plezierig voelt. De kwaliteit van de kinderopvangvoorziening, dan wel het welzijn van een kind tijdens de opvang, is in sterke mate afhankelijk van de relatie tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers.

In dit Pedagogisch beleidsplan kan **Kinderopvang Hun Wereld** alleen haar aandeel daarin beschrijven. Het hangt van het vertrouwen tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers af of ouders bereid zijn mededelingen te doen over de thuissituatie. Kinderen waarvan de ouder problemen heeft (bijvoorbeeld: relationeel, financieel, medisch), zullen de eventuele spanningen die dit met zich meebrengt meenemen naar de kinderopvangvoorziening. Pedagogisch medewerkers die met dergelijke omstandigheden bekend zijn, zullen extra alert zijn op een kind uit die thuissituatie.

Voorafgaand aan de plaatsing vindt overleg plaats tussen pedagogisch medewerkers en ouders over de waarden en normen die beide partijen in dit kader hanteren en waar de grenzen liggen van de wederzijdse aanpassing. Met de ouders vindt regelmatig overleg plaats over het welzijn van hun kind(eren). Zeker ook op het moment dat de ouders of de pedagogisch medewerkers zich zorgen maken over de ontwikkeling van het kind en eventueel doorverwijzing naar instanties van onze sociale kaart uit de meldcode wenselijk is.

Bij het halen van de kinderen is er gelegenheid voor de pedagogisch medewerkers en de ouders om elkaar kort over het kind te informeren. Een goede uitwisseling over het kind is voor de pedagogisch medewerkers erg belangrijk. De pedagogisch medewerker kan mede hierdoor het welzijn en gedrag van het kind afleiden. Ouders bepalen uiteraard zelf de grens met betrekking tot datgene dat zij aan de pedagogisch medewerkers willen doorgeven. Aan de andere kant wil de pedagogisch medewerker graag dat de kwaliteit van de relatie met de ouders ertoe leidt dat ouders de pedagogisch medewerkers inzicht willen geven in privéomstandigheden die het functioneren van het kind op de buitenschoolse opvang kunnen beïnvloeden. Vanuit een dergelijke open relatie is ook terugkoppeling van de ontwikkeling van het kind op de buitenschoolse opvang naar de ouders gemakkelijker. Ouders kunnen de pedagogisch medewerkers altijd advies geven en om advies vragen betreffende de verzorging en de opvoeding van hun kind.

Naarmate de kinderen ouder worden groeit hun zelfstandigheid en ziet de pedagogisch medewerker van de buitenschoolse opvang de ouders minder. Een groot verschil met de dagopvang is al dat

kinderen niet meer gebracht worden door de ouders; zij komen immers van school en niet van huis. De ouders moeten bovendien ook al contact onderhouden met de school. Daarnaast kunnen de kinderen steeds meer zelf verwoorden wat zij meemaken. De pedagogisch medewerkers van de buitenschoolse opvang stellen wel veel prijs op het contact met de ouders. De pedagogisch medewerkers willen bijvoorbeeld graag overleggen over wat het kind wel of niet mag.

Zoals ook aangegeven in voorgaand stukje zijn de overdracht en de contactmomenten met de ouders belangrijk voor het welbevinden van het kind. Daarom hopen wij binnen **Kinderopvang Hun Wereld** dat ouders naast het gebruik maken van onze “breng en haal service regelmatig onze locatie en de stamgroep van het kind bezoekt. Zodoende zijn alle mogelijke middelen en overdracht momenten gebruikt om zorg te dragen voor het gevoel van veiligheid bij u kind. En dat is uiteindelijk waar het omdraait.

6.2 Ouderparticipatie

Binnen **Kinderopvang Hun Wereld** vinden we het belangrijk om goede contacten met ouders te onderhouden. Wij zijn immers tijdens de opvangtijden een verlengstuk van de opvoeding van thuis. Waarom vinden wij oudercontacten zo belangrijk?

- Ouders zijn op de hoogte van wat hun kind doet, met wie ze spelen en hoe de ontwikkeling verloopt
- Ouders en pedagogische medewerkers komen op één lijn; ze kunnen afstemmen over de aanpak van hun kind
- Door het contact met ouders, leren de pedagogische medewerkers het kind beter kennen, begrip te hebben en zich in te leven in de situatie van ouders en kind

In het belang hiervan en van de gang van zaken bij **Kinderopvang Hun Wereld** vinden wij het belangrijk dat we als volwassenen zoveel mogelijk op elkaar aansluiten en op de hoogte zijn van zaken die er spelen.

In eerste instantie zijn de haal en breng momenten hiervoor geschikt. Hiervoor is echter wel een basisvertrouwen over en weer nodig en is tijd en onrust vaak een storende factor. Daarom is het wenselijk elkaar soms naast deze haal en breng momenten beter te leren kennen of om gewoon eens de tijd te hebben om ergens dieper op in te gaan. Uiteraard is een goede binnenkomst tijdens het kennismakingsgesprek hiervoor de gelegenheid om de eerste verwachtingen over en weer kenbaar te maken. Hierna is het echter ook belangrijk om regelmatig contact met elkaar te houden. De kinderen ontplooiën zich immers constant waardoor afspraken regelmatig bijgesteld moeten worden.

6.2.1 Activiteitenaanbod

Er worden in een jaar een aantal grote activiteiten georganiseerd waarmee we ook de ouders van de buitenschoolse opvang willen betrekken. Dit kan zijn door bijvoorbeeld ouders mee te helpen op de sportdag om bij een spel te staan, of mee te helpen met de verzorging van eten en drinken. Ook bij de voorbereiding proberen we ouders actief te betrekken.

6.2.2 Feestdagen

Tijdens de feestdagen in december zullen we jaarlijks een kerstbijeenkomst of nieuwjaarsreceptie voor de ouders en kinderen organiseren.

6.3 Communicatie met de ouders

6.3.1 Overdracht

Dagelijks vindt er mondelinge overdracht plaats tussen ouders en kind over wat en hoe het kind die dag beleefd heeft. Naast informatie over voeding, slapen is er aandacht voor ontwikkeling. Zorgen en twijfels worden over ontwikkeling of opvallend gedrag worden gedeeld. Indien nodig worden ouders uitgenodigd voor een extra gesprek. Dit kan ook op verzoek van de ouders.

6.3.2 Oudergesprekken

Jaarlijks worden de kinderen aan de hand van ons kindvolgsysteem geobserveerd. De indrukken die hierin worden opgedaan zullen in de zogenaamde 15 minuten gesprekjes met de ouders worden doorgenomen. Dit met als doel om te kijken of het beeld van op de BSO overeenkomt met dat van thuis. Van hieruit kunnen we concluderen of een kind zich binnen de BSO wel bevindt en of er bijvoorbeeld nog zaken moeten worden bijgesteld. Daarnaast kunt u te allen tijden een gesprek over uw kind met de pedagogische medewerker aanvragen.

6.3.3 Prikborden

Onze locatie zal ervoor zorgdragen dat indien de oudercommissie van start gaat er een prik/memo bord ter beschikking wordt gesteld. Hier kunnen ouders de stukken van de oudercommissie lezen, algemene informatie en aankondigingen vinden

6.3.4 Nieuwsbrieven

Middels nieuwsbrieven wordt u als ouder/verzorger op de hoogte gehouden van allerlei informatie als uitstapjes, wist u datjes, mededelingen, enz..

6.3.5 Tevredenheidsonderzoek

Tevens ontvangen de ouders om het jaar een tevredenheidsonderzoek, waarin zij kunnen aangeven in hoeverre zij tevreden zijn over uiteenlopende zaken binnen **Kinderopvang Hun Wereld**.

6.2 Ouderavonden

Op het kinderdagverblijf wordt tenminste 1x per jaar ouders uitgenodigd voor een 10-minutengesprekje met een pedagogisch medewerker van de groep, bij voorkeur met de mentor. Onderwerpen tijdens dit welbevinden en betrokkenheid, de ontwikkeling en het functioneren van het kind in de groep Observaties uit **Kinderopvang Hun Wereld** Ontwikkelingsvolgssysteem (OVS) vormen hierbij de leidraad. Ook worden er algemene ouderavonden georganiseerd over bijvoorbeeld onderwerpen uit het pedagogisch beleid of onderwerpen gericht op ontwikkeling en opvoeding van kinderen.

6.3 Schriftelijke en visuele informatie

Ouders worden geïnformeerd over de dagelijkse praktijk of organisatorische zaken via bijvoorbeeld een informatieboekje, nieuwsbrieven, foto's en bijv. een prikbord.

6.4 Oudercommissie

Kinderopvang Hun Wereld beschikt momenteel niet over een Oudercommissie. Deze oudercommissie moet uit minimaal 3 (ouder)leden bestaan. **Kinderopvang Hun Wereld is dringend opzoek naar nieuwe oudercommissie leden.**

Bij de intakegesprekken nodigen wij nieuwe ouders uit om deel te nemen aan de oudercommissie.

Als u zich wilt aanmelden of meer informatie wenst dan verzoeken wij u een e-mail te sturen naar info@hunwereld.nl.

De oudercommissie stelt zich ten doel de belangen van de kinderen en de ouders zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen. Waarbij o.a. advies kan worden uitgebracht over begeleiding en het bieden van verantwoorde kinderopvang, het pedagogisch beleid, algemeen beleid op het gebied van veiligheid en gezondheid, klachtenregeling en tariefstelling. Een aantal taken hiervan zijn ook uitbesteed aan de Oudercommissie.

Zolang er nog geen oudercommissie gevormd kan worden, maakt **Kinderopvang Hun Wereld** gebruik van alternatieve ouderraadpleging. Wanneer er beleidsdocumenten herschreven worden,

zullen wij alle ouders hiervan schriftelijk door middel van een nieuwsbrief op de hoogte stellen en hen de gelegenheid geven de documenten te voorzien van gevraagd advies.

Hoofdstuk 7 Observeren, signaleren

7.1 Opvallend gedrag

Kinderen ontwikkelen zich snel, vooral in de eerste paar jaren van hun leven. Kinderen zijn ook kwetsbaar en afhankelijk van de volwassenen om zich heen voor hun liefdevolle verzorging en opvoeding. Als kinderen niet lekker in hun vel zitten, of hun ontwikkeling verloopt niet optimaal, is dat reden voor zorg.

Kinderopvang Hun Wereld is een belangrijke plek om deze signalen van kinderen op te vangen, in kaart te brengen en te bespreken met ouders. **Kinderopvang Hun Wereld** kan ouders en kinderen indien nodig te begeleiden naar passende ondersteuning.

Tijdens het acht wekelijkse werkoverleg worden structureel kinderen besproken. Allereerst de kinderen die opvallend gedrag vertonen en daarnaast planmatig alle kinderen van de groep, zodat ieder individueel kind met regelmaat in dit overleg ter sprake komt. Vanzelfsprekend wordt er bij opvallend gedrag meteen actie ondernomen en wordt niet het volgende werkoverleg afgewacht.

7.2 Observatie en signalering

Het blijven volgen van de ontwikkeling en het signaleren van knelpunten, problemen en of voorsprongen in de ontwikkeling is een belangrijke functie van **Kinderopvang Hun Wereld**. Ons pedagogisch handelen is voor een heel groot gedeelte gericht op de ontwikkeling van het kind. De gegevens over de ontwikkeling van het kind zullen ook worden besproken met de ouders/verzorgers. Mochten er bijzonderheden uitkomen en/of aandachtspunten zullen wij deze ten alle tijden bespreekbaar maken en extra observaties gaan toepassen.

Niet elk kind maakt een probleemloze ontwikkeling door. Als pedagogisch medewerkers zich zorgen maken over de ontwikkeling van een kind op één of meer gebieden spreken zij die ongerustheid uit naar de ouders. Omgekeerd verwachten wij dat als ouders twijfelen, zij deze twijfels met de mentor delen. Samen kunnen zij dan proberen duidelijkheid te krijgen en inzicht te verwerven in het gedrag van het kind en de opvoedingssituaties. Soms zijn er vragen, twijfels en onzekerheden over de opvoeding en ontwikkeling van een kind.

De kinderopvang vervult hierbij een signalerende en ondersteunende rol. Signaleren wil zeggen dat de pedagogisch medewerkers tekenen of signalen opmerken die mogelijk te maken hebben met afwijkend gedrag of met een afwijking van de normale ontwikkeling. Door de opleiding en ervaring in het werken met kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep, zijn onze pedagogisch medewerkers in staat kinderen op te merken die zich anders gedragen of ontwikkelen dan hun leeftijdsgenootjes.

Wanneer er bijvoorbeeld signalen zijn die veelal horen bij een ontwikkelingsstoornis en deze vroegtijdig wordt gesignaleerd, kan in sommige gevallen voorkomen worden dat zich verder problemen ontwikkelen. Ook kan er op tijd bekeken worden aan welke(extra) zorg/begeleiding het kind behoefte heeft. Signalering behoort tot ons werkterrein, het stellen van diagnose niet.

7.3 Kindvolgsysteem

Het kinderdagverblijf maakt gebruik van het kindvolgsysteem Kijk op de ontwikkeling.

De pedagogisch medewerkers volgen en stimuleren de ontwikkeling van 0-4-jarigen, op het gebied van motoriek, spraak/taal, rekenen en sociale competentie.

Kijk op de ontwikkeling bestaat uit vier verschillende observatielijsten:

- Redzaamheid
- Sociaal emotioneel
- Speel- en werkgedrag
- Taalontwikkeling
- Rekenontwikkeling
- Motoriek

De vragen in de observatielijsten gaan over concreet observeerbare gedragingen of vaardigheden en geven daarmee een objectief beeld. **Voor meer informatie verwijzen wij naar de volgende website:** <https://www.sociaalwerknederland.nl/?file=5327&m=1332932764&action=file.download>

7.4 Overleg en professionalisering observatie en signalering

Als een kind naar het idee van de pedagogisch medewerkers opvallend ander gedrag vertoont dan andere leeftijdsgenootjes dan kunnen de pedagogisch medewerkers in overleg met de locatiemanager/ directie besluiten om het kind gedurende langere tijd extra te observeren. En te kijken naar de mogelijkheden om intern en extern advies te vragen. Dit wordt altijd gedaan in overleg en met toestemming van de ouders. Naar aanleiding van deze observaties en eventueel advies wordt dan een plan van aanpak opgesteld.

Onze pedagogisch medewerkers zullen 1x in de 8 weken de afgenomen observaties van kinderen met elkaar bespreken. Tevens wordt er besproken of er andere signaleringen bij kinderen geconstateerd zijn die aandacht vereisen en waarbij zo nodig het protocol signaleren in werking treed. Bij acute situaties zullen we zo spoedig mogelijk bij elkaar komen voor een overleg.

Wanneer een kind zich op een andere manier ontwikkeld, zoeken we samen met ouders en eventuele andere instanties graag naar de beste oplossing voor uw kind. Ook als er hulp van buitenaf nodig is, gaan wij hier professioneel mee om. Mocht een kind oefeningen nodig hebben vanuit logopedie of fysiotherapie enz. dan werken wij hier graag aan mee.

Een kind wordt in overleg met ouders ingebracht bij het zorg overleg team. Mochten ouders dit niet wenselijk vinden dan kan een kind ook anoniem ingebracht worden zodat de pedagogisch medewerkers met eventuele tips en adviezen weer verder kunnen. De pedagogisch medewerkers kunnen altijd bij elkaar hulp en advies inwinnen en/of bij locatiemanager/ directrice.

1 x in de 8 weken wordt er een teamvergadering gehouden en hierin komt als vast punt signaleren naar voren. Er wordt besproken wat er gesignaleerd is en gezamenlijk zullen we een intervisie hebben om te leren van elkaar en met elkaar. Elke teamvergadering zal er een casus naar voren komen die betrekking heeft op het pedagogisch beleid en een zorgvraag van pedagogisch medewerker, ouder of kind. Mocht er een specifieke probleemvraag /signalering zijn dan kan nodigen wij een deskundig persoon uit(bv logopedist) om ons tips en vaardigheden bij te brengen en te leren zodat wij hiermee actief verder kunnen op de werkvloer.

7.4.1 Protocol signaleren kindermishandeling

Binnen **Kinderopvang Hun Wereld** bestaat een Protocol 'kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag' voor de kinderopvang. In dit protocol wordt de verantwoordelijkheid omschreven voor het signaleren van kindermishandeling en voor het ondernemen van actie na het signaleren.

Dit protocol, versie juni 2018, is de meldcode inclusief afwegingskader, de meldplicht en hoe om te gaan met grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Hun Wereld gaat er vanuit dat er mogelijk sprake is van kindermishandeling bij een 'niet-pluis'-gevoel. Aan de hand van een stappenschema, dat begint bij een vermoeden, worden verantwoordelijkheden en acties van betrokkenen omschreven.

Yvette is aandachtsfunctionaris kindermishandeling.

7.5 Overdracht aan de basisschool

Drie Maanden voor een kind de leeftijd van vier jaar bereikt, observeren wij het kind aan de hand van de Peuterestafette. De Peuterestafette beschrijft de ontwikkeling, het gedrag en het persoonlijk karakter van het kind en biedt daarmee handvatten voor de begeleiding in de groep. De mentor van het kind vult de Peuterestafette in. De ouders worden uitgenodigd voor een eindgesprek waarin de Peuterestafette en het verblijf op het kinderdagverblijf besproken wordt. Ouders krijgen een extra exemplaar van de Peuterestafette mee zodat zij die aan de toekomstige basisschool kunnen geven.

7.6 Overdracht aan de BSO

De lijnen tussen de pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf en de BSO zijn kort. In teamoverleggen wordt besproken welke kinderen er door gaan stromen en bespreekt de mentor van het kinderdagverblijf met de BSO medewerkers hoe zij het kind het beste kunnen laten wennen op de BSO. En er vindt een overdracht plaats zodat de nieuwe mentor al iets over het kind weet en er zo goed voor kan zorgen dat het zich snel vertrouwd voelt op de BSO.

Wanneer een kind doorstroomt naar een andere BSO, geven wij ouders een extra exemplaar van de Peuterestafette mee voor de BSO.

7.7 Zieke kinderen

Wanneer een kind een ziekte heeft (of bijvoorbeeld een levensbedreigende allergie), wordt vooraf advies gevraagd bij de ouders over de wijze van handelen in noodsituaties. Deze specifieke handelingen moeten bekend zijn bij alle medewerkers in de buitenschoolse opvang. Ouders van deze kinderen sluiten voor plaatsing met **Kinderopvang Hun Wereld** een aparte overeenkomst af waarin de pedagogisch medewerkers vrij worden gesteld van alle aansprakelijkheden. Dit geldt ook in geval van medicijngebruik.

Binnen de buitenschoolse opvang geldt de regel dat zieke kinderen de buitenschoolse opvang niet kunnen bezoeken. De redenen daarvoor zijn dat de opvang daar niet voldoende voor toegerust is en het in een aantal gevallen in verband met infectiegevaar, overdracht of besmettingsgevaar is uitgesloten dat een kind een locatie bezoekt. Verder is het in het belang van het kind zelf dat hij/zij wordt opgevangen in huis bij zijn eigen ouders, voor zijn eigen emotionele veiligheid. Om te bepalen of een ziek kind de buitenschoolse opvang nog wel of niet meer kan bezoeken hebben wij een protocol opgesteld waar wij naar handelen. Bij het opstellen van dit protocol zijn wij uitgegaan van de algemene richtlijnen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en maken wij gebruik van de KIDDI-app om de ziektebeelden snel op te kunnen zoeken.

7.8 Kinderen met een handicap of beperking

Ook kinderen met een handicap of beperking zijn welkom op de buitenschoolse opvang van **Kinderopvang Hun Wereld**. De toelating van kinderen met een handicap of beperking gebeurt in nauw overleg met de ouders en eventueel hulpverlenende instanties. Elke vraag wordt apart bekeken op de volgende punten:

- Kan de buitenschoolse opvang het kind bieden wat het nodig heeft?
- Zijn er speciale voorzieningen nodig?

Na plaatsing is er regelmatig overleg met de ouders en eventuele andere betrokken instellingen die het kind bezoekt. Doel van het overleg is een zo goed mogelijk en afgestemde begeleiding van het kind.

7.9 Zindelijkheid

Kinderopvang Hun Wereld heeft de insteek het beleid zo veel mogelijk aan te laten sluiten op het beleid van de scholen ten aanzien van zindelijkheid. Voor **Kinderopvang Hun Wereld** zijn de volgende zaken doorslaggevend voor ons zindelijkheidsbeleid:

- Hygiënische overwegingen
- Gevoel van veiligheid bij kinderen
- Goed overleg met en informatieverstrekking en advisering aan ouders
- Afstemming met school

Kinderen die jong zijn en net op de buitenschoolse opvang zijn, vallen nog wel eens terug. Dit kan komen door de grote veranderingen (spanning) die het kind meemaakt; onbekende buitenschoolse opvang waar het kind wellicht nog geen veilig gevoel heeft, grote overgang van kinderdagopvang naar buitenschoolse opvang, een nieuwe school, etc. Lang niet alle kinderen durven op de buitenschoolse opvang naar het toilet te gaan.

Andere oorzaken kunnen zijn: koppigheidsproblemen, autoriteitsconflicten, gebrek aan zelfvertrouwen, maar er kan natuurlijk ook een medische oorzaak aan ten grondslag liggen. Echter, de buitenschoolse opvang is, in tegenstelling tot de kinderdagopvang, niet ingericht op kinderen die niet zindelijk zijn.

Tijdens het intakegesprek wordt de ouder gevraagd of zijn kind zindelijk is. Mocht dit niet zo zijn, dan wordt afgesproken dat er wordt gestreefd dat het kind binnen een maand zindelijk is. Mocht de situatie niet veranderen, dan wordt er een actieplan opgesteld. In het ultieme geval kan **Kinderopvang Hun Wereld** de opvang beëindigen. Binnen het beleidskader kan het nodig zijn afwijkende afspraken voor een bepaald kind te maken. Te denken valt bijvoorbeeld aan kinderen met een medisch probleem.

De uitgangspunten van het zindelijkheidsbeleid worden duidelijk gecommuniceerd naar pedagogisch

8 De daginvulling bij BSO Hun Wereld

8.1 Activiteiten

Zoals al eerder beschreven, bepalen kinderen zelf hoe zij de tijd op de buitenschoolse opvang invullen. **Kinderopvang Hun Wereld** heeft voor de buitenschoolse opvang een activiteitenmethode ontwikkeld. De activiteiten van de BSO liggen ter inzage op onze locatie. Verder wordt op onze memobord de dagelijkse/ wekelijkse activiteiten beschreven. Voor activiteiten buitenshuis worden alle ouders schriftelijk en/of telefonisch ruim van te voren op de hoogte gesteld.

Bij de buitenschoolse opvang onderscheiden wij drie soorten activiteiten:

- Vrij spel;
- Open activiteiten;
- Gestructureerde activiteiten.

8.1.1 Vrij spel

Kinderen bepalen zelf wat zij gaan doen, hoe lang en met wie. Zij kunnen in principe zelfstandig aan de slag. De pedagogisch medewerker heeft een minimale bemoeienis; meer een ondersteunende en begeleidende rol.

Voorbeelden:

- Vrij buiten spelen in hangen, voetballen, tikkertje spelen, een gezelschapsspel spelen etc.
- Binnen in de poppenhoek spelen;
- Internetten/computerspelletjes spelen;
- Knutselen (kind wil bijvoorbeeld een schilderij maken; pedagogisch medewerker zorgt op dat moment voor de materialen);

8.1.2 Open activiteiten

De pedagogisch medewerker bereidt iets voor. Kinderen kunnen kiezen:

- Hier aan mee te doen;
- Hier niet aan mee te doen;
- Later in te stromen.

De activiteit heeft meer “inhoud” dan vrij spel. Het is iets dat de pedagogisch medewerker bewust aanbiedt en van te voren is voorbereid en er is tijd voor vrij gemaakt.

Voorbeelden:

- Estafetteloop (van te voren uitgezet en bedacht);
- Kookactiviteit;
- Naar het bos voor een spel of een natuurtocht;
- Pennenbakje maken (van te voren is bedacht hoe dit kan en materialen zijn klaargezet);
- Drie weken achter elkaar werken aan een vogelhuisje;
- Naar de bibliotheek.
- Mee boodschappen doen.

8.1.3 Gestructureerde activiteiten

Het gaat hier om groter opgezette activiteiten, die meerdere keren achter elkaar zullen plaatsvinden. Open deelname is in principe niet mogelijk. Kinderen tekenen zich hierop in (met handtekening van ouders). Deze activiteiten worden voor een groot deel aangeboden door skvr.

De activiteiten sluiten aan bij de wensen en mogelijkheden van de kinderen. Het aanbod is divers, wat betekent dat er een afwisseling is in de soort activiteit, de dag waarop de activiteit plaatsvindt en voor welke leeftijd. Daarbij wordt ook rekening gehouden dat de vier ontwikkelingsgebieden, die door spel gestimuleerd worden aan bod komen; cognitieve ontwikkeling, taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling en motorische ontwikkeling.

8.2 Sport en bewegen

Bewegen is belangrijk voor kinderen. Bij de buitenschoolse opvang vinden wij het belangrijk dat kinderen naar buiten gaan en spelen. Bewegen kan in de vorm van vrij spelen, georganiseerde spelen en sporten. Op landelijk en gemeentelijk niveau is er veel aandacht voor bewegen door kinderen. De buitenschoolse opvang houdt deze ontwikkelingen in de gaten en probeert hierop aan te sluiten. Kinderen hebben op de buitenschoolse opvang de beschikking over divers sport- en spelmateriaal.

8.3 Buiten spelen

Het gebouw heeft een grote buiten speelruimte/ tuin die voorzien is van verschillende speelmogelijkheden. De omheinde buitenruimte bestaat uit een grote betegelde speelplaats waar de kinderen volop de ruimte hebben om bijvoorbeeld te rennen en te fietsen. Er is genoeg aanbod van buiten speelmateriaal zoals fietsen en ander buitenspel materiaal. Er is voldoende ruimte in onze tuin om alle groepen tegelijkertijd te laten spelen. Voor zowel de kinderen van de buitenschoolse opvang als voor de hele dagopvang is deze tuin gerealiseerd.

De oppervlakte van de tuin is 190 vierkante meter.

Het is mogelijk dat alle kinderen van zowel de buitenschoolse opvang als de hele dag opvang van de tuin gebruik kunnen maken. Om de emotionele veiligheid van de kinderen van het kinderdagverblijf te kunnen waarborgen kan het zo zijn dat er soms middels een rooster buiten wordt gespeeld. Wanneer het kinderdagverblijf gebruik maakt van de buitenruimte, kan de BSO met de kinderen gebruik maken van een openbare speelgelegenheid zoals het Henegouweplein.

Verder is het aan de pedagogische werkers om er op toe te zien dat de kinderen in hun ontwikkeling niet worden belemmerd. Dit doen ze door onder andere toezicht te houden. Verschillende activiteiten aan te bieden, zorgen voor vrij spel. Maar ook gerichte spelletjes aan te bieden, gericht op de ontwikkelingsniveau van het kind. Verder houden ze bij dat er zowel vrij spel mogelijkheden zijn als gestructureerde activiteiten. Ook in onze buitenruimte gelden de omgangsregels van **Kinderopvang Hun Wereld**.

8.4 Computer- en televisiegebruik

Op **Kinderopvang Hun Wereld** zijn een televisie en een computer met internet beschikbaar voor de kinderen. Het gebruik van internet, computer, e.d. is niet meer weg te denken uit de maatschappij en kinderen gebruiken deze media niet alleen als spel maar ook voor educatieve doeleinden. Het spelen van computerspelletjes stimuleert meerdere vaardigheden.

De pedagogisch medewerkers van de buitenschoolse opvang gaan bewust om met het gebruik van deze media. Onze regels worden afgestemd met de richtlijnen van de basisscholen. Dit heeft geresulteerd in de volgende uitgangspunten:

- De TV, video en computer worden in principe niet gebruikt als zoethoudertje of uit gemak;
- De pedagogisch medewerker bepaalt op welk tijdstip de computer of TV aan mag en hoe lang er gekeken en/of gespeeld wordt;
- De pedagogisch medewerker houdt in de keuze van spelletjes en films rekening met het verschil in leeftijd;
- Er zijn regels voor het gebruik van internet. Deze staan in de huisregels van de locatie. **Kinderopvang Hun Wereld** zal proberen te voorkomen dat kinderen op sites komen die niet geschikt zijn voor hun leeftijd. Daarnaast proberen wij de kinderen bewust te maken van de gevaren van het internet;
- De computer is dusdanig in de ruimte geplaatst dat er voldoende zicht op is.

Tegenwoordig hebben kinderen steeds jonger een eigen mobiele telefoon. En vaak ook al met toegang tot internet. Omdat wij onvoldoende zicht hebben op kinderen berichten of foto's plaatsen op internet via hun mobiel, hebben wij de afspraak dat kinderen hun mobiele telefoon bij binnenkomst inleveren en weer terug krijgen wanneer zij opgehaald worden. Op die manier voorkomen wij ongemakkelijke situaties.

8.5 Samenwerking met Onderwijs

Kinderopvang Hun Wereld heeft een samenwerkingsverband met bepaalde scholen. Hierdoor kunnen wij de opvang beter afstemmen op het onderwijs. **Kinderopvang Hun Wereld** vindt het belangrijk in overleg met school de werkwijze op de buitenschoolse opvang te bespreken. Zo zijn we bezig om in samenspraak met onze contactscholen een samenwerking tot stand te brengen, om bijvoorbeeld in de wijk enkele activiteiten samen te verzorgen en/of aan deel te nemen.

Hier volgt een overzicht van de scholen waar kinderen vandaan komen die naar onze BSO gaan. De kinderen worden met lopend of door de taxi bij school opgehaald.

Naam school	Sluitingstijd Maandag	Sluitingstijd Dinsdag	Sluitingstijd Woensdag	Sluitingstijd Donderdag	Sluitingstijd Vrijdag
HarbourTweetalig	Uur 15.00	Uur 15.00	Uur 12.30	Uur 15.00	Uur 15.00
De Vierambachts (De jagerstraat)	Uur 15.15	Uur 15.15	Uur 12.30	Uur 15.15	Uur 15.15
Emmau school	14.45 uur	14.45 uur	12.15 uur	14.45 uur	14.45 uur

9 Klachtenregeling

Kinderopvang Hun Wereld ziet suggesties, opmerkingen of klachten van ouders als een gratis advies. Het geeft ons aanknopingspunten om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren en te blijven werken aan een open communicatie met ouders. Wij zullen proberen zo goed mogelijk met uw opmerkingen, klachten en suggesties om te gaan.

Vanaf 1 januari 2016 zijn alle houders van kinderopvangcentra, peuterspeelzalen en gastouderbureaus volgens de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen verplicht zich te

registeren bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen, waaraan tevens het Klachtenloket Kinderopvang verbonden is.

9.1 Klacht indienen

Stap 1: Klacht indienen bij kinderopvangorganisatie

Ouders kunnen een klacht alleen schriftelijk indienen bij de kinderopvangorganisatie. Hoe ouders dit kunnen doen, staat in onze interne klachtenprocedure.

Kinderopvang Hun Wereld heeft een Interne klachtenprocedure, dit kunt U inzien op locatie. Wanneer u niet tevreden bent over de kinderdagverblijf, kunt u een klacht indienen bij de locatiemanager/ directrice.

Stap 2: Contact opnemen met Klachtenloket Kinderopvang

Heeft de kinderopvangorganisatie geen klachtenregeling? Of reageert de organisatie niet binnen 6 weken op de klacht van de ouders of neemt **Kinderopvang Hun Wereld** uw klacht niet serieus? Dan kan de ouder contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang.

Onafhankelijke begeleiding

Deze is onderdeel van de Geschillencommissie Kinderopvang. Van het loket krijgt u advies en informatie. Ook kunnen zij bemiddelen tussen u en de kinderopvangorganisatie. Deze dienst is gratis.

Klachtenloket Kinderopvang

<https://www.klachtenloket-kinderopvang.nl/ouders/>

Stap 3: Klacht indienen bij Geschillencommissie Kinderopvang

Is de klacht hierna nog niet opgelost? Dan kan de ouder het geschil voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang.

Externe klachtenregeling

Met deze formele stap wordt de klacht een geschil genoemd. De ouder betaalt hiervoor een beperkte vergoeding (klachtengeld). Om dit te kunnen doen, moet de ouder eerst de interne klachtenprocedure van de kinderopvangorganisatie doorlopen. De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen doet bindende uitspraken.

Geschillencommissie Kinderopvang